

PA 305

.A4

Copy 1

PA 305

.A4

Copy 1

5

2

DE
NOMINIBUS LO SUFFIXI OPE
FORMATIS.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

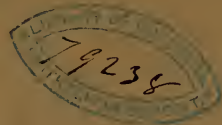
ORDINE PHILOSOPHORUM LIPSIENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

GODOFREDUS FRIDERICUS ALY

SAXO - BORUSSUS.

BEROLINI

TYPIS EXPRESSIT GUSTAVUS SCHADE (OTTO FRANCKE).

MDCCCLXXIII.

PA305
.A4

CONSPECTUS RERUM TRACTATARUM.

Praemittenda. § 1.	pag. 1
----------------------------	--------

CAPUT I.

De primitivis disputatur. §§ 2—6.

A. $\iota\omicron\varsigma$	2
B. $\delta\iota\omicron\varsigma$	4
C. $\epsilon\omicron\varsigma$	5
D. suffixum obscuratum est	5
E. $\sigma\iota\omicron\varsigma$	6

CAPUT II.

De derivatis agitur. §§ 7—38.

A. $\iota\omicron\varsigma$ merum affigitur. §§ 7—22	7
a) ad themata in consonas	7
1. nulla mutatione	7
2. eliditur aliquid	10
b) ad themata in vocales	11
1. ad α	11
α . α eliditur	11
β . $\alpha\iota\omicron\varsigma$	12
$\alpha\alpha$. $\alpha\iota\omicron\varsigma$ ad them. in o	14
$\beta\beta$. $\alpha\iota\omicron\varsigma$ ad alias stirpes	15
$\gamma\gamma$. $\iota\alpha\iota\omicron\varsigma$	15
$\delta\delta$. $\iota\mu\alpha\iota\omicron\varsigma$	18
2. ad o	18
α . o eliditur	18
β . $\omicron\iota\omicron\varsigma$	22
3. ad i	22
4. ad v	23
5. ad ω	24

	pag.
B. <i>ιο-ς</i> cum aliis aut suffixis aut elementis conjunctum. §§ 23—29 . . .	25
1. <i>διο-ς</i>	25
a) <i>α-διο-ς</i>	28
b) <i>ι-διο-ς</i>	28
2. <i>λιο-ς</i>	28
3. <i>σιο-ς</i>	29
4. <i>τηρ-ιο-ς</i>	31
5. <i>σμιο-ς</i> et <i>μιο-ς</i>	32
C. <i>ειο-ς, εο-ς, ηιο-ς</i> . §§ 30—38	33
1. <i>ειο-ς</i> adjungitur	33
a) ad themata in <i>ο</i>	33
b) ad alias stirpes	33
2. <i>εο-ς</i>	36
a) ad themata in <i>ο</i>	36
b) ad alias stirpes	36
c) cum aliis aut suffixis aut elementis conjunctum	37
α. <i>α-λεο-ς</i>	37
β. <i>δεο-ς</i>	40
γ. <i>νεο-ς</i>	40
δ. reliqua	40
3. <i>ηιο-ς</i>	41

PRAEMITTENDA.

---

§ 1.

Videtur mihi primum, quibus terminis disputationem meam circumscribendam putaverim, exponendum. Et hoc quidem mihi proposueram, ut quae usquam nomina *io* suffixo formata interpretandi praebent difficultatem colligerem eaque fundamentis, quae doctissimi jecerunt viri, firmissimis nisus illustrare auderem. Quae vero de suffixorum vi ac significatione exstant quaestiones, eas tractare plane supersedi; satis erit ad sonos et formas, quaecumque in hanc quaestionem ceciderint, explicanda paululum attulisse. At non omnia quae *io* suffixo formantur nomina sum complexus eaque haud pauca omisi: et nomina dico, quae neutrum profitentur genus, de quibus maximam partem Schwabius in libro, quem de deminutivis scripsit, optime disseruit, et quae feminino generi addicta in *-ia*. *-iη*. *-εα*. *-εη* terminantur. Nec vero patronymica, gentilicia reliquaue nomina quae vocamus propria attigi; quodsi fecissem, vererbar, ne justos fines egressura fuisset commentatio.

Restat igitur, ut nomina in *-ιο-ς*, *-αιο-ς*, *-ειο-ς*, *-εο-ς* κτῆ. exeuntia interpretari conemur, quod quidem fieri non potuit, nisi in diligentia niteremur ingenique acumine virorum doctissimorum. Ac primum quidem laudandi sunt, qui universe de nominum formatione disputaverunt: Boppius (Vergl. Grammat. 3 III et Sanskr. Gr. 4) et Schleicher (Compend. 3); deinde qui Graecae solius linguae eandem grammaticae partem tractaverunt: inprimis Lobeckius (in prolegomenis et elementis pathologiae idemque in paralipomenis grammaticae Graecae et in notis, quas ad Phrynichum atque ad

Ajacem adjunxit); deinde Papius (Etymolog. Wörterb.) ac Leo Meyer (Vergl. Grammat. d. Griech. u. Lat. II); Regnierus vero in libro, qui inscriptus est *Traité de la formation des mots dans la langue grecque squ.*, ex nostratium operibus perpauca delibavit. Nec vero minimum ad consilium meum exsequendum profecerunt G. Curtius (Grundz. d. griech. Etym. 3)¹⁾, Pottius (Etymolog. Forsch. 1 et 2), Ahrensius (de dialectis I. Aeol. II. Dor.), Corssenus (Aussprache squ. 2), Budenzius (Suff. $\alpha\sigma$), Buehler (Secundaersuff. $\tau\eta\varsigma$), Brugmanus (de productione Graec. ling. suppletoria in Curtii Stud. IV), ut quae ex Kuhnii diariis hauserim permulta taceam. Quibus viris doctissimis quantum debeam, ostendet commentatio, maxime vero G. Curtio, cujus viam ac rationem exprimere summo opere studui.

Sed haec hactenus; jam ad quaestionem nobis propositam videtur transeundum eamque ita instituamus, ut primum quae a radicibus $\iota\omicron$ suffixi ope ducuntur nomina, tum quae eodem suffixo a nominibus derivantur, perlustremus.

Caput I.

DE NOMINIBUS QUAE VOCANTUR PRIMITIVIS $\iota\omicron$ SUFFIXO FACTIS DISPUTATUR.

A. $\iota\omicron$ - ς suffixum merum radicibus adjungitur.

§ 2.

$\acute{\alpha}\gamma$ - $\iota\omicron$ - ς (rad. $\acute{\alpha}\gamma$, videas Curtium Gr. p. 162), $\acute{\alpha}\lambda$ - $\iota\omicron$ - ς Hom. (quod ad rad. $\acute{\alpha}\lambda$, unde $\acute{\alpha}\lambda$ - $\acute{\alpha}$ - $\omicron\mu\alpha\iota$, referre ausim, Curtius p. 509), $\acute{\alpha}\nu$ - $\iota\omicron$ - ς Aesch. (quod Fickius a rad. $\acute{\alpha}\nu$ repetit eoque $\acute{\alpha}\nu$ - $\iota\alpha$ et $\acute{\alpha}\nu\acute{\iota}\nu\acute{\alpha}$ Sanser. comparat, de quo cf. Curtium p. 499), $\acute{\alpha}\rho\chi$ - $\iota\omicron$ - ς Hom. (rad. $\acute{\alpha}\rho\chi$ seu $\acute{\alpha}\lambda\chi$, Curtius p. 128), $\acute{\epsilon}\pi$ -, $\pi\alpha\nu$ - $\epsilon\pi$ -, $\beta\alpha\lambda$ - $\iota\omicron$ - ς (rad. $\beta\alpha\lambda$)²⁾, $\beta\acute{\epsilon}$ - $\beta\alpha$ - $\iota\omicron$ - ς (rad. $\beta\alpha$, Curtius p. 431), $\acute{\alpha}$ -, $\beta\omicron\nu$ - $\gamma\acute{\alpha}$ - $\iota\omicron$ - ς

¹⁾ In litteris linguarum Indogermanicarum describendis Curtii rationem (Grdzge p. 122 sequ.) sum secutus.

²⁾ Maculosus idem mihi videtur valere, quod maculis conspersus. Apud Homerum $\beta\alpha\lambda$ - $\iota\omicron$ - ς unus ex Achilli equis nominatur.

Hom. (quod ad rad. $\gamma\alpha\nu$, $\gamma\alpha F'$, unde $\gamma\alpha\iota\omega$, pertinet, de quo Brugmanus in Stud. IV p. 146), $\delta\acute{\alpha}F\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ Aem., $\delta\acute{\alpha}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ Dor., $\delta\acute{\eta}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H. (rad. $\delta\acute{\alpha}F'$, Curtius p. 217, Brugmanus p. 131), $\eta\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H. (quod ad rad. ja, unde $\iota\text{-}\eta\text{-}\mu\iota$, refero)¹⁾, $\iota\text{-}$ Aesch. (vel potius $\iota\text{-}\acute{\eta}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$, quocum conferas $\beta\acute{\epsilon}\text{-}\beta\alpha\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$), $\vartheta\epsilon\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (rad. $\vartheta\alpha$, unde $\vartheta\eta\text{-}\sigma\vartheta\alpha\iota$, Curtius p. 237. 239), $\lambda\epsilon\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H. (ex $\lambda\epsilon F\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$, $\lambda\acute{\epsilon}\nu\text{-}\iota\text{-}\varsigma$; aliter Meyer II p. 245), $\mu\acute{o}\delta\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (rad. $\mu\epsilon\delta$, unde $\mu\acute{\epsilon}\delta\text{-}\iota\text{-}\mu\nu\omicron\text{-}\varsigma$, sed cf. mod-iu-s, Curtius p. 228), $\pi\acute{\alpha}\gamma\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (quod ad $\pi\alpha\gamma$, $\pi\acute{\eta}\gamma\eta\nu\mu\iota$ referunt Boppius Vgl. Gr. III p. 343 et Meyer II p. 401), $\pi\lambda\acute{\alpha}\gamma\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (quod haud dubie ad rad. $\pi\lambda\alpha\gamma$, $\pi\lambda\acute{\alpha}\zeta\omega$ spectat), $\pi\lambda\epsilon\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H. (a rad. $\pi\lambda\alpha$, $\pi\acute{\iota}\mu\text{-}\pi\lambda\eta\text{-}\mu\iota$, de quo Brugmanus l. l. p. 165), $\xi\acute{\mu}\text{-}$ H., $\acute{\epsilon}\nu\acute{\iota}\text{-}$ H., $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\text{-}$ H., $\pi\lambda\acute{\epsilon}\omicron\text{-}\varsigma$ H. (ex $\pi\lambda\epsilon\iota\omicron\text{-}\varsigma$ attenuatum), $\xi\mu\text{-}$, $\pi\epsilon\lambda\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ et $\pi\omicron\lambda\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ H. (quocum Curtius p. 254 pal-i-ta-s Sanscr. confert), $\xi\pi\iota\text{-}$, $\mu\epsilon\sigma\alpha\iota\text{-}$ H., $\mu\epsilon\sigma\omicron\text{-}\pi\acute{o}\lambda\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$, $\sigma\kappa\alpha\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ H. (quod Curtius p. 157 cum savja-s Sanscr. comparat, aliter Meyer II p. 245), $\sigma\iota\acute{\upsilon}\gamma\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (a rad. $\sigma\iota\nu\gamma$, $\sigma\iota\nu\gamma\text{-}\acute{\epsilon}\omega$ ducit Boppius l. l. p. 343), $\sigma\phi\acute{\alpha}\gamma\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ (ad rad. $\sigma\phi\alpha\gamma$, $\sigma\phi\acute{\alpha}\zeta\omega$ refero, itemque Meyer II p. 401), $\nu\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ H. (rad. su, Curtius p. 603), $\varphi\alpha\lambda\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ (rad. $\varphi\alpha\lambda$ ex $\varphi\alpha$ rad. determinativi alicujus quod dicimus suffixi ope orta, de quo Curtius p. 279), $\varphi\rho\acute{\upsilon}\gamma\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ Hes. (ad $\varphi\rho\acute{\upsilon}\gamma\text{-}\omega$ spectare videtur).

Quo accedunt nomina nonnulla, quae ad certam quidem radicem adhuc referri non potuerunt, quae tamen et ipsa huc pertinere crediderim:

$\beta\alpha\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ Aesch., $\eta\text{-}$ H., $\acute{\epsilon}\rho\omega\delta\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ H. (quocum Curtius p. 323 in lingua Latina ard-ea comparat), $\eta\pi\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H., $\nu\text{-}\acute{\eta}\pi\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ H. (vid. Curtium p. 430, ubi $\nu\acute{\eta}\text{-}\pi\iota\text{-}\omicron\text{-}\varsigma$ et $\nu\eta\text{-}\pi\acute{\upsilon}\text{-}\tau\iota\omicron\text{-}\varsigma$ describit), $\mu\acute{\alpha}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ Aeoles (pro $\mu\acute{\alpha}\gamma\omicron\varsigma$ dictum censet Ahrensius Aeol. p. 107 comparatque in Sanscrita lingua $m\acute{a}j\acute{a}$, in Latina magia), $\sigma\kappa\omicron\lambda\text{-}\iota\acute{o}\text{-}\varsigma$ H., $\chi\acute{\alpha}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ Lacones, Aristoph. Lys. 90. 1157 ed. Bekk. (de quo cf. Ahrensius Dor. p. 76, qui ex $\chi\acute{\alpha}\sigma\iota\omicron\varsigma$ [$\chi\acute{\alpha}\sigma\iota\omicron\varsigma$ $\acute{\alpha}\gamma\alpha\theta\acute{o}\varsigma$ Hes.] $\chi\acute{\alpha}\iota\omicron\varsigma$ ducit, et Lobeckium ad Phryn. p. 404).

Quae nomina sive reliquiae sive vestigia tantum aestimanda videntur formationis, quae in Sanscrita quidem lingua laetissime

¹⁾ Sic Aristarchus quoque, qui sagittarium intelligendum esse censuit, quare fortasse $\eta\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ scribendum est. $\iota\text{-}\acute{\eta}\text{-}\iota\omicron\text{-}\varsigma$ certe apud Hesychium legitur de quo vid. Papium Lex. s. v.

floruit: formantur enim ja suffixi ope — cui *ιο* Graecum respondet quam maxime — apud Indos et gerundia et participia necessitatis et nomina quae vocamus appellativa, quorum similitudines in omnibus linguis exstant consanguineis; inprimis participium illud necessitatis saepe servatum est. Quo pertinent complura quae supra attuli linguae Graecae nomina, ut *ἄγ-ιο-ς*, quocum in Sanscrita lingua jag'-ja-s, etiam vim si spectamus, optime convenit: valet enim idem quod venerandus, sacer. At saepius tamen apud Indos tantum vetus ista participii significatio retenta est, apud ceteros nil nisi forma. Placet igitur, ut ex linguis quas appellamus Indogermanicis hujus formationis afferantur exempla:

ex Sanscrita jôg'-ja-s (jungendus, a rad. jug'), guh'-ja-s (occu-
lendus, rad. guh), pak'-ja-s (coquendus, rad. pak'), vâk'-ja-m (oratio,
a rad. vak'), vid-jâ (scientia, rad. vid) aliaque multa; ex Bactrorum
lingua, quam Zend vocamus, mair-ya-(mortifer, a rad. mar), vair-
ya-(optabilis, rad. var); ex lingua Latina ex-im-ius (quod Boppius
V. G. III p. 341 eximendus significare censet), gen-ius, pluv-ius;
ex Gotorum anda-nêm-ja-, nom. andanêms (accipiendus, a rad. nam),
bruk-ja-, nom. bruks (utilis, rad. bruk), un-kvêth-ja-, nom. unkvêths
(infandus, a rad. kvath); ex Lituorum sermone žod-ja-, nom. žod-is
(verbum, a rad. žad), vė-ja-s (ventus, rad. va), kel-ja-, nom. kel-is
(via, rad. kel); ex lingua Palaeo-Slovenica lŭži ex lŭg-jŭ (menti-
tor, a rad. lŭg), zor-ja (splendor, rad. zar); ex Keltarum denique
lingua guide (precatio, e litera ex ja orta), alia permulta, quae
vid. apud Boppium V. G. III p. 341 squ. Skt. Grammat. p. 367 et
Schleicherum Comp. p. 375 squ.

B. *διο-ς* radicibus affigitur.

§ 3.

ἀπο-σπά-διο-ς (a rad. *σπα*), *στά-διο-ς* Hom. (rad. *στα*), *ἀδιο-
στα-δίη* H. (sc. *μάχη*), *στά-διο-ς* (plerumque *στά-διο-ν*¹), stadium,
a rad. *στα*), *δι-*, *έκ-*, *καλλι-*, *πεντα- κτέ.*, * *παν-σύ-διο-ς παν-σν-
δίη* H. (rad. *σν*, de quo Curtius p. 578), *σχέ-διο-ς* (rad. *σεχ*),

¹ Dorienses *σπά-διο-ν* (Ahrensius Dor. p. 109) dicebant, quod Curtius
p. 255. 649 recte ad rad. *σπα* refert.

ἀνιο-σχε-δίη H. (sc. *μάχη*), *ἐκ-τά-διο-ς* H. (rad. *ια*, de quo cf. Curtium p. 204), *ἀμ-φά-διο-ς* H. (rad. *φα*, Curtius p. 278), *προ-φθά-διο-ς* Nonn. (ad *φθά-νω* spectat, de quo vid. Curtium p. 574), *φθί-διο-ς* (ad *φθί-νω* refero).

Haec adjectiva huc rettulerunt Boppius l. l. p. 343 atque imprimis Curtius de nominum formatione p. 7. 61 et Grundz. p. 577 sequ., qui rectissime *δ* litteram ex *j* spirantis vi ac natura ducit, ante quam saepius parasitica quadam ratione *δ* procreetur. Errat sane Benfeyus Wurzel-Lex. I p. 54 et qui eum secutus est Leo Meyer II p. 385, qui ad *tja* Sanscritum suffixum confugerunt, qua de re infra disputabitur, si nomina in *α-διο-ς* et *ι-διο-ς* terminata perlustrabimus (§§ 23. 24).

C. *εο-ς* ad radices annectitur.

§ 4.

ἔλ-εο-ς H. (misericordia), *ἐλ-εό-ς* H. (mensa), *ἦλ-εό-ς* H. (ad rad. *ἄλ* recte refert Curtius p. 509), *ῥέλ-εο-ς* Aesch. (cf. *ῥέλ-ω*), *ἄ-*, *κεν-εό-ς* H. (quocum *çünja-s* Sanscritum adj. comparat Curtius p. 140), *κολ-εό-ς* et *κουλ-εό-ς* H. (saepe neutrum profitetur genus), *μέλ-εο-ς* H. (*μάταιος* Aristarchus, de quo vid. Curtium p. 307), *στερ-εό-ς* H. (Curtius p. 201).

εο-ς terminatio ex *ja* suffixo est orta, de quorum elementorum condicione optime disputavit Curtius p. 554 sequ. Cur Meyer II p. 401 aja aliquod suffixum inter *ja* et *εο* statuendum esse censeat, non intelligo. Hoc suffixum, de quo disputatur, plane diversum esse ab illo secundario, de quo postea erit disputatio (§ 33 sequ.), liquet, quoniam in his quae attulimus vocibus *εο-ς* continuo ex *ja* est ortum, illud secundarium ex *ειο-ς*.

D. *Suffixum obscuratum est.*

§ 5.

ἄλλο-ς Aeol. (pro *ἦλ-εό-ς*, Ahrensius Aeol. p. 57), *βυσσό-ς* H. (ex *βυθjo-ς*, Curtius p. 432), *ἄ-*, *δισσό-ς* seu *διπό-ς*, *διξό-ς* Ion. (ex *δφι-τjo-ς* ducit Curtius p. 224, ex *διχ-jo-ς* Joh. Schmidtus in K. Z. XVI p. 437, cui propter *Jadis* dialecti formam assentior), *κᾶλό-ς* H. (quocum Curtius p. 134 *kal-ja-s* Sanscr., *καλλά* Dor.,

Καλλιμαχος comparat; vid. etiam Ahrensium Dor. p. 102 et Brugmanum l. l. p. 120), *κέννο-ς* Aeol., *κεινό-ς* Hom. Ion., *κενό-ς* Att. (ex *κεν-jo-ς*; vid. in § 4 *κεν-εό-ς*), *λίσσό-ς* H. (ex *λιτ-jo-ς*, Curtius p. 343), *μέσσο-ς* H. et *μέσο-ς* H. (ex *μεθ-jo-ς*, quocum madh-ja-s consentit, Curtius p. 310), *πεζό-ς* H. (ex *πεδ-ιο-ς*, Curtius p. 565), *πελλό-ς* seu *πελό-ς* (fortasse ex *πελ-jo-ς*, sed Curtius p. 254 *πελλό-ς* describit), *ροῖζο-ς* H. et *ροῖβδο-ς* (illud Curtius p. 594 ex *ροι-jo-ς*, hoc ex *ροιF-jo-ς* repetit), *στέννο-ς* Aeol., *σιεινό-ς* Ion., *σιεινό-ς* Att. (ex *σιεν-jo-ς*, Curtius p. 201), *σιέδδο-ς* Aeol. (ex *σιερ-jo-ς*, Curtius p. 210), *τρισό-ς* seu *τριτιός-*, *τριξό-ς* Ion. (vid. quae de *δισσό-ς κιλ.* supra exposui), *χοῖρο-ς* H. (ex *χορσ-ιο-ς* repetit Curtius p. 191 et in Sanscrita ghrsh-vi-s a rad. ghars comparat), *χρῶσό-ς* H. (ex *χρυτ-jo-ς* ortum esse ratus Curtius p. 193 hir-ἄῃa-m, hir-ἄῃja-m a rad. ghar in Sanscrita confert).

Difficiliora sunt explicatu, sed quae huc pertinere videntur:

μαζό-ς H., *ῥζο-ς* H., *πεντα-*, *πεσσό-ς* H.

Hujus vero classis quae sunt propria, ex assimilationis quam vocamus *Íegibus* sunt repetenda, qua de re vid. Curtium p. 615. 617. 621; satis erit de dialectis pauca monuisse. Aeoles enim (Ahrensium l. l. p. 49 squ.) consonarum geminationem, quae ex assimilationis lege consequitur, semper retinuerunt; reliqui autem *Íraeci* altera consonarum omissa syllabam produxere antecedentem, qua de re optime disseruit Brugmanus in Stud. IV inde ab p. 59; *Attici* denique productionem istam neglexerunt.

E. σιο-ς radicibus adjungitur.

§ 6.

ἄξιο-ς H. (a rad. *ἄγ*, de quo conferas Curtium p. 162 et Pottium Et. F. II 2 p. 335), *ἄν-*, *ἄντ-* H., *ἄπ-*, *ἐπ-*, *κατ-*, *ἄρ-σιο-ς* Hes. (aptus, quod ad rad. *ἄρ*, unde *ἄρ-αρ-ί-σκω*, refero), *ἄν-* H. Soph. (non aptus, hostilis), *μετ-ἄρ-σιο-ς* Soph. (sublimis, fortasse ad *αἴρω* pertinet), *δεξιό-ς* H. (rad. *δεκ*, Curtius p. 129. 221), *ἄμφι-*, *δια-*, *ἐν-* H., *ἐπι-* H., *περι-* H., *ὑπερ-*, *ἵπο-*, *κάρ-σιο-ς* Hes. (*πλάγιος*, quod ad *κάρ* spectare videtur), *ἐγ-* Thuk. (transversus, obliquus), *ἐπι-* H. (pronus, quocum cf. *Iliadis* Π v. 392 *ἐπὶ κάρ*; ceterum vid. Duentzerum in K. Z. XIII p. 8 squ.).

δια-πρό-σιο-ς H. (ad rad. περ, unde περ-ά-ω, recte refert Curtius p. 563. 668)¹⁾.

Haec primitiva σιο suffixo facta me primum invenisse opinor, nisi forte jam Curtius illud spectavit, quum diceret p. 592: ἄξιος, ὑπόψιος, γνήσιος, anxius adjectiva multo facilius („viel eher“) Sanscritis adjectivis necessitatis in tja respondere, quam adjectiva in διο-ς. Qua brevi annotatione nisus primitiva ista Graeca in σιο-ς cum Sanscritis adjectivis in tja comparare ausim, ut i-tja-s (eundus), kr-tja-s (faciendus), bh-tja-s (ferendus), çru-tja-s (audiendus), de quibus vid. Boppium Skr. Gr. p. 368. 373 et L. Meyerum II p. 385. Tja suffixum Sanscritum ex linguae Graecae legibus in σιο transit; ceterum vim significandi ut spectemus, apparet eandem prorsus rationem inter nomina illa in ιο-ς, de quibus supra (§ 2) dixi, et haec in σιο-ς intercedere. Reliquiae tantum sunt formationis, quae apud Indos longe propagata est, eaeque veterem necessitatis significationem omnino omiserunt. Accedit, quod nomina ista in σιο-ς vix alio modo possunt explicari.

Caput II.

DE NOMINIBUS QUAE VOCAMUS DERIVATIS IO SUFFIXO FACTIS AGITUR.

A. io suffixum merum affigitur.

a) ad themata in consonas exeuntia

1. nulla alia mutatione, nisi quae ex elementorum pathologia-ut Lobeckiano verbo utar — consequitur.

§ 7.

ἀγών-ιο-ς, ἐν-, ἐξ-, ἐπ-, ἀηδόν-ιο-ς, αἰ-γυπ-ιό-ς H., αἰδοῖο-ς H. (αἰδοσ-), αἰθέρ-ιο-ς, αἰών-ιο-ς, ἄλ-ιο-ς H., ἐν-, εἰν- H. ἐφ-, παρ-, ἀνακτόρ-ιο-ς H., ἀνθράκ-ιο-ς, ἄξόν-ιο-ς, ἐπ-, ὑπ-, ἀπαιτηγόρ-

¹⁾ An vero eodem pertinent δ-ίψιος Soph. (βεβλαμμένος, apud schol. Apoll. Rhod. IV, 14) et πολυ-δ-ίψιος Hom. (βλαβερός Strabo VIII p. 371), quae ad rad. ἰπ, ἦπ-τ-ομαι spectare suspicatur Curtius p. 604?

ιο-ς Anecd., ἄρειο-ς (Ἀρεσ-)¹⁾, ἀρμάτ-ιο-ς, ὑπ-ασπίδ-ιο-ς H., ἀσιεῖο-ς (ἀσιεF-), προ- ὑπερ-, ἀσιτέρ-ιο-ς, ἀνγέν-ιο-ς H., δι-, ἐν-, ἐπ-, παρ-, ὑπ-, ἀφνειός H. (ἀφνεσ-)²⁾, βασιλείο-ς (βασιλεF-), ἀλ-φειά-βοιο-ς H. (βοF-), δεκά-, δωδεκά-, ἐκατόμ- H., τεσσαρά- H. κτέ., βοσκάδ-ιο-ς Nic., περι-βραχιόν-ιο-ς, βούχ-ιο-ς, περι-, ὑπο-, ὄμο-γάστρ-ιο-ς (γαστερ-), γερούσιο-ς (γεροντ-), δαιμόν-ιο-ς H., κατα-δάνειο-ς (δανεσ-), ἐθελούσιο-ς (ἐθελοντ-), ἐξ-εικάδ-ιο-ι Hes., ἐκού-σιο-ς (έκοντ-), ἄ-, unde ἀκούσιο-ς, ἔλειο-ς (έλεσ-), ἐπιούσιο-ς (ἐπιοντ-)³⁾ Nov. Test., ἐπιβλεφαρίδ-ιο-ς Synes., ἐρκεῖο-ς s. ἐρκειο-ς H. (έρκεσ-), ἔτειο-ς (έτεσ-), ἐπ-, προ-, μακρ-, εὐτείχεο-ς (εὐτειχεσ-)⁴⁾, ἡγεμόν-ιο-ς, ἡθάδ-ιο-ς Orpp., ἡθειός H. (ήθεσ-), ὄμ-, ὄμ-ηλίχ-ιο-ς ἡμάτ-ιο-ς H., παν-, ἡόν-ιο-ς seu ἡόν-ιο-ς, ἡοῖο-ς H. (ήFοσ-, atque inde ex productionis suppletoriae lege⁵⁾ ἡῶο-ς, προσ-, ὑπ-, ἡῶιο-ς Ap. Rhod.; metathesi autem quam dicimus quantitativa ex ἡοῖος apud Atticos ἑῶο-ς existit), θαναμάσιο-ς (θανματ-), θεμιστ-ιο-ς, ἄ- H., θέρειο-ς (θερεσ-), κακο-, κήδειο-ς H. (κηδεσ-), unde κήδεο-ς H., ἐπι-, ἀ-κήρ-ιο-ς H. (α κῆρ, cor), ἄ-κῆρ-ιο-ς H. (α κῆρ, mors), ἐπι-, κήτειο-ς (κητεσ-), περι-κίόν-ιο-ς, κνεφαῖο-ς (κνεφασ-), ἀκρο-, σιγ-χοιτάδ-ιο-ς Hes., κτήν-ειο-ς (κτηνεσ-), κνίχ-ιο-ς, κνυτίδ-ιο-ς, Anth., λειμών-ιο-ς, λείοντ-ιο-ς, ληίδ-ιο-ς, λιμέν-ιο-ς, ἔλ-, μακάρ-ιο-ς, τρισ-, ἐπι- μῆν-ιο-ς, νου-, ὄμο-μήτρ-ιο-ς, (μητερ-), μνημόν-ιο-ς, νάϊο-ς Dor., νήιο-ς H. (α ναF-, nom. ναῦς), ἐπι-, νεοτήσιο-ς (νεοτητ-), νύκτ-ιο-ς, μεσο-, ὄμφάκ-ιο-ς, ὄνειδειο-ς H. (ὄνειδεσ-), ὄρειο-ς (ὄρεσ-) Callim., οὔρειο-ς Ion., ὄρνίθ-ιο-ς, παρ-ουάτ-ιο-ς, ὑπ-, οὐθάτ-ιο-ς, παιών-ιο-ς, πάτρ-ιο-ς (πατερ-), ὄμο-, πελάγειο-ς Aristot. (πελαγεσ-), πελώρ-ιο-ς H., πνευμάτ-ιο-ς, ἐμπόδ-ιο-ς, ἐπι-, ποιμέν-ιο-ς, προίκ-ιο-ς, ὑπο-πνυθ-μέν-ιο-ς, σκίτειο-ς (σκυτεσ-), σιαφίδ-ιο-ς Hipp., σιτημόν-ιο-ς, τέ-γειο-ς (τεγεσ-), unde τέγειο-ς H., τέλειο-ς H. (τελεσ-), unde τέλοο-ς, ἄ-, ἀπο-, ἡμι-, προ- κτέ., τερμόν-ιο-ς, τροπίδ-ιο-ς, παρ-υδάτ-ιο-ς,

¹⁾ De ἀρήιο-ς similibusque vocabulis in ἡιο-ς, quae a nominibus in consonas terminatis descendunt, postea (§ 37 squ.) disputabitur.

²⁾ Conferas γαστερ-, ὄμο-γάστρ-ιο-ς, μητερ-, ὄμο-μήτρ-ιο-ς.

³⁾ De quo L. Meyer K. Z. VII p. 401 squ.

⁴⁾ De ἐν-τείχεο-ς, τέγειο-ς, τέλειο-ς similibusque vocabulis cf. § 33.

⁵⁾ De quo vid. Brugmanum l. l. p. 170 squ. ἡῶος enim ex * ἡFοῖος eodem modo, quo ἡός ex * ἡάFος, βεβαῶτ- ex * βεβαFότ-, videtur ducendum.

φιλοτήσιο-ς H. (φιλοτητ-), φοινίκ-ιο-ς, φραϊόρ-ιο-ς, φώρ-ιο-ς, χαρτί-
σιο-ς Call. (χαριτ-), χειμάδ-ιο-ς, χείρ-ιο-ς, ὑπο- H., χελιδόν-ιο-ς,
χερμάδ-ιο-ς, χήν-ιο-ς, χθόν-ιο-ς, ἐγ-, ἐπι- H., κατα- H., μεια-, ὑπο-,
χόν-ιο-ς, ἐν-ώπ-ιο-ς, ἕξ-, ἕξ-ωμίδ-ιο-ς, ἐπ-.

§ 8

Omnia haec nomina ad primitiva certissime possunt referri, quod non idem cadit in alia nonnulla, quae tamen in istorum numero videntur habenda:

ἀλίγκ-ιο-ς H., ἐν- H., ἄρμόν-ιο-ς (* ἄρμον-), ἐν-, παν-, πολυ-,
γεραιό-ς H. (quocum ḡara-s Sanser. confert Curtius p. 167), δῖο-ς
H. (ex διF-ιο-ς, de quo cf. Curtium p. 222, Meyerum II p. 441),
ἐν- H., εὐ-, ὑπ-ε- (aliter Brugmanus l. l. p. 170), ἐπιτήδειο-ς
(fortasse ab ἐπιτηδέες adverbio), ἀν-, atque inde ἐπιτήδεο-ς¹) (Cur-
tius p. 205), ἐν-έρειο-ς (ab * ἐρεσ-, Lobeckius parall. p. 247), θα-
μειό-ς H. (a * θαμεσ-, unde θαμέες), ἄ-κάρδ-ιο-ς (cf. hrd- Sanser.,
cord- Lat., hairt- Got.), ἐγ-, δια-, εὐ-, θρασυ- H., θρεο-, κατα-,
ταλα-, χαλκρο-, λεπαιό-ς (ex * λεπασ-, exstat solum λεπατ-),
νύχ-ιο-ς (insolentius ex * νύξ-ιο-ς, νύκτ-ιο-ς formatum, de quo
Curtius p. 662), ἐν- H., παν- H., ὀθνεῖο-ς- (ab ὀθνες- fortasse),
ἄ-πειρέσιο-ς H. et ἄ-περείσιο-ς H. (quae L. Meyer II p. 442 ad
πειρατ-, Curtius p. 256. 597 ad πέρας referunt, Brugmanus p. 118
ex ἀπερ(F)εντιος illud, hoc ex ἀπερFε(ν)τιος, Duentzer in Fleckeiseni
Ann. vol. 95 p. 356 ex transmutatione quantitatis repetunt), πυγού-
σιο-ς (* πυγοντ-), ταρφειό-ς H. (a * ταρφεσ-, unde ταρφέες, quocum
conferas θαμειό-ς).

Iam de universa hujus classis formatione pauca sunt exponenda. Et lex quidem ea est, ut *ιο* suffixum ad stirpes in consonas exeuntes nulla mutatione adjungatur; quae si in spirantem aliquam vel in *τ* explosivam litteram terminantur, spirantes ex notissima illa Graecae linguae lege exploduntur, *τ* vero a plerisque Graecis in *σ* spirantem mutatur i vocalis finitimae opera ac vi. Accedit, quod

¹) ἐπιτάδηο-ς Byzantii Tiberii temporibus (Ahrensium Dor. p. 164) ex * ἐπιταδήιο-ς duco; conferas Λύκηος Dor. ex Λύκειο-ς, πέληα ex πέλεια et similia, qua de re postea (§ 38).

in vocibus nonnullis in *o* syncope quae dicitur existit; videas *ὄμο-πάτρ-ιο-ς* ex *πατερ-* κτλ.

Restat, ut quae in linguis respondent consanguineis nomina afferam: in Sanscrita *div-ja-s* (*div-*, coelum), *ḥun-ja-s* (*ḥun-*, canis), *pitṛ-ja-s* (quod eodem modo, quo *πάτρ-ιο-ς* ex *πατερ-*, ex *pitar-* est debilitatum), *hṛd-ja-s* (*hṛd-*, cor), *jaças-ja-s* (*jaças-*, gloria); ex Vedis autem, antiquissimis illis Indogermanorum monumentis, voces nobis sunt traditæ, in quibus non minus quam in Graecis *j* semi-vocalis in *i* vocalem transiit, de quo vid. Benfeyum Vollst. Sanscr. Gr. p. 52 et Sâma-Vêda p. LIII. squ., L. Meyerum II p. 440: *namas-ia-s* (venerandus, a *namas-*), *juḡ-ia-s* (*aptus*, a *juḡ*) aliaque; in lingua Zendica *viç-ja-* (a *viç*, vicus); in Latina *patr-iu-s* (quocum conferas *pitṛ-ja-s* et *πάτρ-ιο-ς*), *e-greg-iu-s*, *reg-iu-s*, *lenon-iu-s*, *praetor-iu-s*, alia quae vid. apud Schleicherum p. 379 squ. In ceteris linguis *ja* suffixum ad stirpes in consonas non affigitur.

2. Thematis aliqua pars ante *io* suffixum eliditur.

§ 9.

ὕπο-βένθ'-ιο-ς (*βενθεσ-*), *ὄμο-γέν'-ιο-ς* Dion. (*γενεσ-*), seu *ὄμό-γνιο-ς* Aristoph., *εὐγέν'-ιο-ς* Hes., *δοῦρ'-ιο-ς* (*δοουρατ-*), *ὄμο-έθν'-ιο-ς* Phot. (*έθνεσ-*), *θάλπ'-ιο-ς* (*θαλπες-*), *ἐπι-κήθ'-ιο-ς* Aeli. (*κηδες-*), *ἐπι-κράν'-ιο-ς* (*κρανεσ-*), *μετα-κίμ'-ιο-ς* Eur. (*κιματ-*), *κύρ'-ιο-ς* Aesch. (*κυρεσ-*)¹⁾, *ὑπερ-νέφ'-ιο-ς* schol. II. (*νεφεσ-*), *πελάγ'-ιο-ς* Soph. (*πελαγεσ-*), *πλήσμ'-ιο-ς* Plut. (*πλησματ-*), *ἐπι-σίν'-ιο-ς* (*επισινεσ-*), *σπίδ'-ιο-ς* Aesch. (*σπιδεσ-*), *περι-σινήθ'-ιο-ς* (*στηθεσ-*), *ἐντείχ'-ιο-ς* (*τειχεσ-*), *ἐπι-, τεμέν'-ιο-ς* Soph. (*τεμενεσ-*), *τέρμ'-ιο-ς* (*τερματ-*).

Quo accedunt nomina aliquot quae vocamus propria:

Ἐπι-φάν'-ιο-ς (*επιφανεσ-*), *Εὐ-γέν-ιο-ς* (*εὐγενεσ-*), *Εὐ-σέβ'-ιο-ς* (*εὐσεβεσ-*) κτλ.

Hujusmodi formationes a nullo viro docto video commemoratas Lobeckio excepto, qui paralipp p. 246 de istis adjectivis nonnulla disputat. Obstant autem ei quam supra (§ 8) attuli legi eoque mirum non est, quod apud Homerum nullum ejusmodi adjectivum

¹⁾ De quo Pottius Et. F. II 2. p. 375 sequ. et Curtius p. 150.

invenitur, apud tragicos poëtas nonnulla, pleraque apud posteros auctores eaque saepius cum praepositionibus conjuncta, quare ista composita propter vocabuli amplitudinem syllabae finalis jacturam fecisse opinor, reliqua vero falsam esse analogiam secuta. At non carent similitudinibus: conferas enim nomina in *-ιδιο-ς* et *-ικο-ς* et *-ιτης*, quae fere omnia inferioris sunt Graecitatis propria, ut *ἐντειχ' -ί-διο-ς* (*τειχεσ-*), *σιηθ' -ί-διο-ν* (*σιηθεσ-*), *ἀνθ' -ι-κό-ς* (*ἀνθεσ-*; similia vid. apud Budenzium Suff. *κος* p. 24 squ.) *ἐπι-σφαλ' -ι-της* (*σφελας-*), *σακο-δεσμ' -ι-της* (*δεσματ-*, de quo vid. Buehlerum Suff. *της* p. 9 sequ.), permulta alia.

b) ad themata in vocales terminata.

1. ad stirpes in a seu η.

α. Vocalis finalis ante *ιο* suffixum eliditur.

§ 10.

αἶθρο-ιο-ς, *δυσ-*, *ὑπ-*, *αἴσ-ιο-ς* H., *ἀν-*, *ἐν-*, *ἔξ-* H., *κατ-*, *παρ-* H., *ὑπερ-άκρο-ιο-ς*, *ἄκτι-ιο-ς*, *ἐπ-*, *μεσ-*, *παρ-*, *αὐλό-ιο-ς*, *ἀφροδίσιο-ς* (*Ἀφροδίτη*), *ἐμβάφ-ιο-ς*, *βόρε-ιο-ς* (*Βορεα-*), *ὑπερ-*, *βούλ-ιο-ς*, *γαλήν-ιο-ς*, *γενέθλ-ιο-ς*, *ἐγ-γών-ιο-ς* (**γωνη-*), *ἔξα-*, *ἐν-*, *ἴσο-*, *ὄρθο-κτιέ-*, *δεσπόσιο-ς* (*δεσποτα-*), *δίψ-ιο-ς*, *πολυ-* H. (sed cf. § 6 annotat.), *έόρτι-ιο-ς*, *ἐσχάρ-ιο-ς*, *ἐπ-*, *ἡμέρ-ιο-ς*, *δυσ-*, *ἐφ-* H., *καθ-*, *παν-* H., *θαλάσσι-ιο-ς* H., *παρα-*, *περι-κνήμ-ιο-ς*, *ἐγ-κώμ-ιο-ς*, *λόχμ-ιο-ς* Anth., *ἀμφι-μήτρ-ιο-ς* Hipp., *σκοτο-μήν-ιο-ς* H., *μανόλ-ιο-ς*, *ἐπιναύσιο-ς* (*ναυτα-*), *περι-* (*περι-ναύτι-ιο-ς* Diod. Sic.), *ἐπι-νίκ-ιο-ς*, *νόμ-ιο-ς*, *νυμφ-ίο-ς* H., *νύμφ-ιο-ς*, *φιλο-*, *ὄμπν-ιο-ς*, *ταλα-πίρ-ιο-ς* (de quo Curtius p. 256, Leo Meyer II p. 456), *μεσο-πλεύρ-ιο-ς*, *μετα-ποιν-ιο-ς*, *πνθόγχι-ιο-ς*, *ἀκρο-τελεύτ-ιο-ς*, *τίμ-ιο-ς* H., *ἐπι-τίθ-ιο-ς*, *τόμ-ιο-ς*, *ἐπι-τραπέζ-ιο-ς*, *δια-τρύγ-ιο-ς* H. (ad *τρύγη* recte refert Meyer loco supra laudato), *ἐπι-φάτν-ιο-ς* Hes., *φθόρ-ιο-ς*, *φράτρ-ιο-ς*, *ἐμ-φύλ-ιο-ς*, *ἐπι-*, *χαραδρ-ιό-ς*, *χνό-ϊο-ς*, *ἐγ-χώρ-ιο-ς*, *ἐπι-*, *ᾠλέν-ιο-ς*, *ἐπ-*, *ὑπ-*, *ᾠρ-ιο-ς* H., *ἄ-*, *παν-α-* H., *μινν-* Nonn.

Quam analogiam sequuntur haec ab adverbis in *α* derivata:

κρύφ-ιο-ς (*κρύφα*), *λάθρ-ιο-ς* (*λάθρα*). *-ιο* suffixum si ad stirpes in vocales terminatas adjungitur, ea lege fieri solet, ut extrema stirpis littera vocalis elidatur, quod quidem in omnes

linguas quadrat Indogermanicas, solis thematibus in à exceptis, quorum littera finalis apud Graecos quidem gravior est quam quae possit suffixi insequentis vi exstingui; quare plerumque α littera cum $\iota\omicron$ suffixo in $-\alpha\iota\omicron\varsigma$ coalescit, de quo postea videbimus. At nonnunquam etiam α seu η ante $\iota\omicron$ exploditur, ut supra exemplis probavimus, id quod cum linguae Latinae ratione optime convenit: conferas nox-iu-s (noxa), crassi-ven-iu-s (vena), sublic-iu-s (subblica) aliaque, quae vid. apud Meyerum II p. 455. Eodem pertinent ἀρχ-ι-κό-ς (ἀρχή), νυμφ-ι-κό-ς (νύμφη), ἀκτ-ί-της (ἀκτή) alia per multa, quae inveniuntur apud Budenzium et Buehlerum ll. ll.

β. α seu η finalis cum $\iota\omicron$ suffixo in $-\alpha\iota\omicron\varsigma$ coalescit.

§ 11.

ἀγελα-ῖο-ς H., ἀγορα-ῖο-ς, ἀγνια-ῖο-ς, ἀελλα-ῖο-ς, ἀκμα-ῖο-ς, ἀκρα-ῖο-ς, ἀκτα-ῖο-ς, ἀλκα-ῖο-ς, ἀλμα-ῖο-ς, ἀλωα-ῖο-ς, ἀμαξα-ῖο-ς, ἀμοιβα-ῖο-ς, ἀναγκα-ῖο-ς H., ἀρα-ῖο-ς, ἀραχνα-ῖο-ς, ἀρουρα-ῖο-ς, ἀρχα-ῖο-ς, ἀστραπα-ῖο-ς, βία-ῖο-ς H., βολα-ῖο-ς, προ-, συμ-, βοῦδα-ῖο-ς, βουλα-ῖο-ς, ἀπό-γα-ῖο-ς¹⁾, ἔγ-, ἐννοσί- H., ἐπί-, εὔ-, ἰσό-, κατά-, μελάγ-, μεσό-, ἰπό-, γαληνα-ῖο-ς, γεννα-ῖο-ς H., γύνα-ῖο-ς H., γωνια-ῖο-ς, ἀκρο-, δεκατα-ῖο-ς (α δεκάτη sc. ἡμέρα)²⁾, τρις-και-κτέ., δευτερα-ῖο-ς, δίκαι-ῖο-ς H., ὄρθο-, φιλο-, δοχα-ῖο-ς, δομα-ῖο-ς, δραχμα-ῖο-ς, ἑβδομα-ῖο-ς, ἔδρα-ῖο-ς, εἰρηνα-ῖο-ς, ἕκα-ῖο-ς, ἐνατα-ῖο-ς, ἑορτα-ῖο-ς, ἐπι-πόλα-ῖο-ς, ἐρμα-ῖο-ς (Ἐρμῆς), εἶνα-ῖο-ς, ἐν- H., ὄμ-, θαλαμα-ῖο-ς, θηκα-ῖο-ς, θυρα-ῖο-ς, κεφα-ῖο-ς, κλοπα-ῖο-ς, κοιτα-ῖο-ς, κορυφα-ῖο-ς, κοτυλα-ῖο-ς, τετρα-κτέ., κραδια-ῖο-ς Synes. (pro * καρδια-ῖο-ς), κρηνα-ῖο-ς H., ληθα-ῖο-ς, λιμνα-ῖο-ς, λοχμα-ῖο-ς, λυγα-ῖο-ς, μελισσα-ῖο-ς Nicand., τετρα-μνα-ῖο-ς, τρι-κτέ., μοιρα-ῖο-ς, ναπα-ῖο-ς, νησσα-ῖο-ς, νικα-ῖο-ς Nonn., νομαδια-ῖο-ς, νομα-ῖο-ς, νυμφα-ῖο-ς, ὄμφα-ῖο-ς, παν- H., ὄργνα-ῖο-ς, ὄρφνα-ῖο-ς, οὐς-, οὔρα-ῖο-ς H., ἐπ-, παλαιστα-ῖο-ς,

1) Fortasse huc spectat γά-ῖο-ς Dor. Aesch. Suppl. 806 ed. Well. Epich. ex Ahrensii (Dor. p. 130) conjectura et γή-ῖο-ς Ion. Anth., quae ad γα-, γῆ refero, Brugmanus p. 145 ad γαF, γαῦ-s. Ceterum cf. Curtium p. 167 et Lobeckium element. I p. 449. Insolentius sunt formata ἀπό-γειο-ς et similia, de quibus videas § 31.

2) Quod idem in ceteris quae a numeralibus descendunt evenit.

τρι-, πεμπια-ῖο-ς H., πεντηκοστά ῖο-ς, πετρα-ῖο-ς H., πηγα-ῖο-ς, ποινα-ῖο-ς, πομπα-ῖο-ς, πορφυρα-ῖο-ς (quod reprobatur Lobeckius ad Phryn. p. 147), ποστα-ῖο-ς, προτερα-ῖο-ς, πρυμνα-ῖο-ς, πυγμα-ῖο-ς, πύλα-ιο-ς, προ-, σαγηνά-ῖο-ς, σειρά-ῖο-ς, ὑπο-, σελήνα-ῖο-ς, σμυρνα-ῖο-ς, σπυδα-ῖο-ς, σιγμα-ῖο-ς, στροφα-ῖο-ς, σχολα-ῖο-ς, τελευτα-ῖο-ς, τεταρτα-ῖο-ς, τετρα-ῖο-ς, τομα-ῖο-ς, ιονα-ῖο-ς, τριακοστά-ῖο-ς, τρια-ῖο-ς, τροπα-ῖο-ς, ἄπο-, ἐπι-, προ-, τύχα-ιο-ς, ὕλα-ῖο-ς, ὄστρα-ῖο-ς, χαραδρα-ῖο-ς, χρα-ῖο-ς, χυτρα-ῖο-ς (reprobatur Lob. loco supra laudato), ὠρα-ῖο-ς.

Quorum analogiam haec ab adverbiiis in *α* derivata sequuntur:

ἀκασκα-ῖο-ς (ἄκασκα), ἄντα-ῖο-ς (ἄντα), ἀτρεμα-ῖο-ς (ἀτρέμα), εἰκα-ῖο-ς (εἰκῆ), ἐξαπίνα-ῖο-ς (ἐξαπίνα), ἦμα-ῖο-ς Hes. (ἦμα), ἦρεμα-ῖο-ς (ἦρέμα), κρυφα-ῖο-ς (κρύφα), λαθρα-ῖο-ς (λάθρα), ἄντα-περα-ῖο-ς H. (πέρα); quo fortasse pertinet κρατα-ῖο-ς H. (κάρτα).

Unde *α* litteram finalem multo saepius retineri quam explodi apparet, quod quidem mirandum non est, quoniam *α* vocali plurima inest vis.

De adjectivis in *-αῖο-ς* qua solet diligentia disputat Lobeckius parall. p. 319 squ. et in parergis ad Phryn. p. 541 sequ. Ahrensius autem Aeol. p. 187 nos docet Boeotos ex dialecti consuetudine *ηο-ς* terminationem pro *-αῖος* usurpasse, ut ex *Θειβῆο-ς*, *Ἰσμενῆο-ς*, *Καλλιῆο-ς*, *Ταναγοῆο-ς*, *Φελαπιῆο-ς* κτῆ. pro *Θειβαῖο-ς* κτλ. elucet, id quod ex vocalium commutatione, quae gentis illius vel maxime erat propria, videtur repetendum, qua de re Ahrensius l. 1.

Nec vero *αῖο-ς* terminatio solum ex *α* finali et *ιο* suffixo est orta, sed parasitica quadam ratione propagata etiam ad stirpes in *ο* aliasque se applicuit cum aliisque et suffixis et elementis se conjunxit. Quare placet hoc loco de istis quas attingi formis disputari. Ac primum quidem de *αῖο-ς* terminatione ad themata in *ο* affixa erit quaestio; deinde quibus aliis stirpibus *αῖο-ς* adjungatur, videbimus; tertio denique loco de *αῖο-ς* et *μαῖο-ς* disputabitur suffixis, quippe quae cum *αῖο-ς* artissime cohaereant.

αα. -αιο-ς ad themata in ο affigitur.

§ 12.

ἀμολγ-αῖο-ς, ἀσνλ-αῖο-ς, βουκ-αῖο-ς Nicand., γαλλαῖο-ς Rhian., δεῖλ-αιο-ς, τρις-, δεπαστρ-αῖο-ς, δρομ-αῖο-ς, ἐρεμν-αῖο-ς, ἐρημ-αῖο-ς, ἐρυσθρ-αῖο-ς, ἐνκτ-αῖο-ς, ἥσυχ-αῖο-ς, θουρ-αῖο-ς, ἰσ-αῖο-ς, κεραμ-αῖο-ς (de quo vid. Lobeckium ad Phryn. p. 147), κηπ-αῖο-ς, κισθ-αῖο-ς, κολουρ-αῖο-ς, λακκ-αῖο-ς, λην-αῖο-ς, λιν-αῖο-ς (reprobat Lobeckius loco jam laudato), λοχ-αῖο-ς, λυχν-αῖο-ς, μεδιμν-αῖο-ς, νησ-αῖο-ς, νομ-αῖο-ς, νωι-αῖο-ς, ὀδ-αῖο-ς H., ὀρι-αῖο-ς, παππ-αῖο-ς, πεδι-αῖο-ς, πελλ-αῖο-ς Hes., πελιδν-αῖο-ς Hes., σησαμ-αῖο-ς, σκοτ-αῖο-ς, συμποσι-αῖο-ς, συρμ-αῖο-ς, τροχ-αῖο-ς, χερσ-αῖ-ος, χορτ-αῖο-ς.

Quibus exemplis probatur αιο-ς terminationem, quae ex α thematum finali et ex ιο suffixo erat orta, non antiquis quidem temporibus — nam apud Homerum ὀδ-αῖο-ς solum inveni —, sed quasi senescente jam lingua fines suos esse egressam et in suffixorum numerum receptam ad stirpes in ο — id quod haud difficile est explicatu — saepius translata. Constat enim inter omnes, qui in linguarum natura ac ratione intuenda sunt versati, linguas ad unam omnes ad paupertatem et caliginem a pristina abundantia et perspicuitate esse delapsas. Quo factum est, ut suffixorum quoque vis magis magisque sit obscurata et attenuata. Quid igitur mirum, quod homines, quum non jam vetera quibus nomina formata aut derivata essent suffixa perspicierent, a pristinis adjectivis nova adjectiva ducere conarentur eaque potissimum eligerent suffixa, quibus vel maxima inesset vis ac robor. Ita factum est, ut, Graecam inprimis linguam si spectamus, extremis linguae temporibus amplissima inveniamus suffixa, quod quidem linguarum legibus non obstat, immo convenit, quia inde, quantum suffixorum vis temporis atque usus opera sit imminuta, apparet. Et haec Graecae linguae condicio tam saepe nobis in hac commentatione occurret, ut vix operae pretium sit, exempla proferre. Sufficit adjectivorum quae senescente jam lingua laetissime florebant silvam commemorasse: adjectiva dico in -ιδιο-ς, -τηριο-ς, -αλεο-ς, -ιχο-ς, -τιχο-ς, -φο-ς, -ιτη-ς κτῆ., quo pertinent ex lingua Latina nomina in -âceus, -ârius, -îcius, -tîcius squ., quae omnia recentioris sunt

fabricae, ut deminutiva ista innumerabilia, quae Homeri quidem temporibus omnino non exstiterunt, postea vero — *περιτελλομένων ἐνιαυτῶν* — quam maxime sunt volgata, omittam. Sed haec hactenus; jam ad *αιος* revertamur. Et tractaverunt nonnulla, quae huc pertinent, Lobeckius paralipp. p. 319 squ. nec non Buehler suff. *της* p. 38, qui et ipse hanc formationem explicare studuit idque, ut opinor, minus recte.

Addenda videntur pauca, quare ad *αιος* potissimum in adjectivis formandis confugerit lingua. Hoc inde repeto, quod *αιος* terminatio ex *α* finali et *ιο* suffixo orta usitatissima erat; initium vero ab iis vocibus videtur captum, quae quamquam in *ο* exeunt, feminino generi sunt addictae, quare jam apud Homerum legitur *ὀδ-αῖο-ς*.

Jam vero transeamus ad

ββ. *αιος* ad alia themata affixum.

§ 13.

ἀπην-αῖο-ς (*ἀπηνεσ-*), *διεσι-αῖο-ς* (*διεσι-*), *ἐκρωματ-αῖο-ς*, *ικμ-αῖο-ς* (ab *ικμαδ-*, cf. Curtium p. 131), *λεχ-αῖο-ς* (*λεχεσ-*), *πηχυν-αῖο-ς*, *δι-*, *τρι-* κτλ., *πελαγ-αῖο-ς* Paus. (*πελαγεσ-*), *ὕμέν-αιο-ς* H., *ἀν-*, *φρενιτι-αῖο-ς* Hipp.

Quo accedunt nonnulla, quae ab adverbis descendunt:

δην-αιό-ς H. (*δῆν*), *μάτ-αιο-ς* (*μάτην*), *παν-*, *ξαγδ-αῖο-ς* (*ξάγδην*), *σιαδ-αῖο-ς* (*σιάδην*, de quo Lob. ad Phryn. p. 552), *χυδ-αῖο-ς* (*χύδην*).

Hanc in classem idem cadit, quod supra (§ 12) exposui; de *εσ* syllaba ante suffixum elisa conferas § 9.

γγ. *-ι-αιο-ς* ad quamvis stirpem adjungitur.

§ 14.

ἀκαρ-ι-αῖο-ς (*ἀκαρεσ-*), *ἀμαξ-ι-αῖο-ς* (*ἀμαξα-*), *ἀμαρ-ι-αῖο-ς* Theoph. (*ἀμαρα-*), *ἀμυχ-ι-αῖο-ς* (*ἀμυχα-*), *ἀνεμ-ι-αῖο-ς* (*ἀνεμο-*), *βροντ-ι-αῖο-ς* (*βροντα-*), *βωμ-ι-αῖο-ς* (*βωμο-*), *προ-γαμ-ι-αῖο-ς* (*γαμο-*), *δακτυλ-ι-αῖο-ς* (*δακτυλο-*), *δορατ-ι-αῖο-ς*, *δραχμ-ι-αῖο-ς* (*δραχμα-*), *τετρα-* κτλ., *ἐνιαυσι-αῖο-ς* (*ἐνιαυτο-*), *ἐρεβινθ-ι-αῖο-ς* (*ἐρεβινθο-*), *ἥπατ-ι-αῖο-ς*, *ἦτρο-ι-αῖο-ς* (*ἦτρο-*), *ζων-ι-αῖο-ς* (*ζωνα-*),

καμιν-ι-αῖο-ς (καμινο-), κεγχρ-ι-αῖο-ς (κεγχρο-), κεραμ-ι-αῖο-ς (κεραμο-, reprobatur Lob. ad Phryn. p. 147), κιναιδ-ι-αῖο-ς (κιναιδο-), κληρονομ-ι-αῖο-ς (κληρονομο-), κλοπ-ι-αῖο-ς (κλοπο-), κνημ-ι-αῖο-ς (κνημα-), κολοσσ-ι-αῖο-ς (κολοσσο-), κοτυλ-ι-αῖο-ς (κοτυλα-), κροταφ-ι-αῖο-ς (κροταφο-), κναμ-ι-αῖο-ς (κναμο-), λυχν-ι-αῖο-ς (λυχρο-), ὑπομαστ-ι-αῖο-ς (μαστο-, quod addubitat Lob. ad Phryn. p. 557 scribitque pro ὑπομασθ-ι-αῖο-ς: ὑπομασθ-ι-διο-ς, de quo Duentzer in K. Z. XIII p. 5), μετωπ-ι-αῖο-ς (μετωπο-), μην-ι-αῖο-ς, δι-, δικά-, κίε., μηρ-ι-αῖο-ς (μηρο-), μνα-ῖ-αῖο-ς (μναῖ, de quo Lob. l. 1. p. 554), ἔξα-, δεκα- κίε., μοιρ-ι-αῖο-ς (μοιρα-), τεταρτη-μορ-ι-αῖο-ς (μορο-), ναματ-ι-αῖο-ς, νεσφρ-ι-αῖο-ς (νεσφρο-), νωτ-ι-αῖο-ς (νωτο-), κατα- (de quo Duentzer loco supra laudato), ὀβολ-ι-αῖο-ς (ὀβολο-), ἡμι-ωβολ-ι-αῖο-ς, ὀροβ-ι-αῖο-ς (ὀροβο-), παλαιστ-ι-αῖο-ς seu παλαστ-ι-αῖο-ς (παλαιστη-), πλεθρ-ι-αῖο-ς (πλεθρο-), πηχ-ι-αῖο-ς (πηχ-, de quo Lob. l. 1. p. 543), ποδ-ι-αῖο-ς, δι-, τρι-, ἡμι- κίλ., πηγον- seu πηγων-ι-αῖο-ς, σελην-ι-αῖο-ς (σεληνα-), σκοτ-ι-αῖο-ς (σκοτο-), σπιθαμ-ι-αῖο-ς (σπιθαμα-), δι- κίε., στεφαν-ι-αῖο-ς (στεφανο-), σιηθ-ι-αῖο-ς (σιηθεσ-), στιγμ-ι-αῖο-ς (στιγμα-), δι-, συνθηματ-ι-αῖο-ς, ταλαντ-ι-αῖο-ς (ταλαντο-), τρι-, τελματ-ι-αῖο-ς, διχο-τομ-ι-αῖο-ς (τομα-), τον-ι-αῖο-ς (τονα-), ἡμι-, τραχηλ-ι-αῖο-ς (τραχηλο-), φρεατ-ι-αῖο-ς, χρυσ-ι-αῖο-ς (χρυσο-), ὦμ-ι-αῖο-ς (ὦμο-), ἐπ- (de quo Duentzer l. 1.), ὦρ-ι-αῖο-ς (ὦρα-).

Quo accedit

κρυφ-ι-αῖο-ς (κρύφα).

Est igitur *ι-αῖο-ς* terminatio valde usitata, non autem antiquorum temporum, sed mediae potius et infimae Graecitatis propria. Disputaverunt de *αιιο-ς* inprimis Lobeckius ea qua solet subtilitate in elementis pathologiae I p. 457 squ. idemque ad Phryn. p. 541 squ. p. 555, Pottius Et. Forsch. II 1. p. 499, Regnierus traité p. 166, Buehler τῆς p. 39, Duentzer K. Z. XIII p. 5.

De formatione quidem hoc dicendum est *ι-αῖο-ς* terminationem plerumque ad stirpes in *ο* adjungi, deinde ad *α*, tertio loco ad consonas et *ι. υ* vocales. Et Lobeckius quidem ll. ll. censuit hanc terminationem primum a mensura, pretio, corporis partibus significandis incepisse, deinde vero *ι* litteram, quippe quae promptissima fuisset in omni derivandi ratione adjutrix, pleonasmo quo-

dam latius esse propagatam; in compositis autem Graecos — scilicet ut operosiorum vitarent flexuram — ad primitiva esse regressos, quare adjectiva in *ιαιο-ς* non recepissent praepositiones. Quam opinionem impugnavit Duentzer l. l. idque suo jure, quia *κατὰ-νωτ-ι-αῖο-ς* aliaque certissime sunt tradita. Quo accedit, quod difficilium mihi videtur de nominibus, quae media et infima florebant Graecitate, regulam aliquam pro certissima statuere, quoniam illis temporibus Graeci non jam ligulae suae leges et rationem satis perceptas habebant; quo etiam illud spectare videtur, quod poetae nonnulli, ut Nicander, Oppianus, alii *ι* vocalem, eorum quae tractamus adjectivorum maxime propriam, omittunt eoque *δραχμ-ιαῖο-ς*, *νωτ-ιαῖο-ς* pro *δραχμ-ι-αῖο-ς*, *νωτ-ι-αῖο-ς* κτέ. usurpant.

Jam vero in *ιαῖο-ς* terminationis originem videtur inquirendum. Duae de *ιαιος* opiniones proposuit Pottius: primum *ιαιο-ς* *ιο* suffixo dupliciter ad themata adjuncto ortum esse suspicatur, dein vero — cum Buehlero — *ιαιος* ex *ια* feminini generis suffixo et *ιο* repetit consociatis; et inveniuntur re vera substantiva nonnulla in *ια*, a quibus adjectiva in *ιαιο-ς* videntur ducta. Sic a *κληρονομία*, *κιναιδία*, *διχοτομία*: *κληρονομια-ῖο-ς*, *κιναιδια-ῖο-ς*, *διχοτομια-ῖο-ς*. At non valet haec opinio ad universam istam in *ιαιο-ς* formationem explicandam. Equidem *ι-αιο-ς* describendum ratus *αιο-ς* ex falsa illa analogia, de qua supra (§ 12) exposui, repeto: est *αιος* terminatio ista usitatissima, quae a thematibus in *α* ad quamvis stirpem adrepsit — hederae ceterisque herbis parasitis simillima. *ι* vero litteram ad themata refero eandemque esse opinor, quam in *ι-διο-ς*, *ι-δεο-ς*, *ι-δευ-ς*, *ι-δη-ς*, *ι-χο-ς*, *ι-μο-ς*, *ι-τη-ς* suffixis nec non in *ι-ζω* verbali aliqua terminatione usitatissima. Quodsi ante has quas attuli terminationes ultima cujusvis thematis littera vocalis — *v* sola excepta — nec non interdum *ες* et *ας* suffixa eliduntur, hanc Graecae linguae legem statuere ausim: solet in lingua Graeca ante quodvis suffixum ultima thematis vocalis in *ι* extenuari litteram, quippe quae ut infirmissima ad stirpem cum suffixo connectendam aptissima sit visa; eamque analogiam themata in consonas secuta sunt.

δδ. -ιμ-αιο-ς.

§ 15.

αγχον-ιμ-αῖο-ς (ἀγχονα-), ἀρπαγ-ιμ-αῖο-ς (ἀρπάγ-ι-μο-ς), ἀποβोल-ιμ-αῖο-ς, ἐκ- (ἐκ-βύλ-ι-μο-ς), ἐμ-, ἵπο-, ἐνεχυρ-ιμ-αῖο-ς (ἐνεχυρο-), ἐξορισιμαῖο-ς Hes. (exul), ἐνχολ-ιμ-αῖο-ς (ἐνχολα-), θνησ-vel θνηξ-ιμ-αῖο-ς, κλειψ-ιμ-αῖο-ς, κλοπ-ιμ-αῖο-ς (κλοπα-), νεκρ-ιμ-αῖο-ς (νεκρο-), ὀβολ-ιμ-αῖο-ς (ὀβολο-), ὀνυχ-ιμ-αῖο-ς, προικ-ιμ-αῖο-ς, πυγον-ιμ-αῖο-ς, ἀπο-στολ-ιμ-αῖο-ς (στολα-), ἐπι- Demosth., σὺλλογ-ιμ-αῖο-ς (σὺλλογα-), τραχηλ-ιμ-αῖο-ς (τραχηλο-), τροφ-ιμ-αῖο-ς (τροφ-ι-μο-ς), φθορ-ιμ-αῖο-ς (φθόρ-ι-μο-ς).

Quo pertinent:

κροφ-ιμ-αῖο-ς (κρόφα), et λαθρ-ιμ-αῖο-ς (λάθρα).

De his vid. Lobeckium ad Phryn. p. 550. 558, Regnierum traité p. 167, quorum uterque *ιμ-αῖο-ς* ex *ι-μο-ς* repetit. Namque adjectivum in *ιμαιο-ς* nullum invenitur, cujus non primitivum in *ιμος* aut exstet aut exstare possit. Recte Lobeckius. Addendum, quod *ιμ-αιο-ς* terminatio eodem modo ex *ιμο-ς*, quo *αιο-ς* ex *ο* thematum finali est orta; deinde quod adjectiva in *ιμαῖος* recentioris sunt Graecitatis, apud veteres raro.

Sed haec de *αιο-ς* hactenus.

2. ad themata in *ο*.

α. Vocalis finalis ante *ιο* suffixum eliditur.

§ 16.

ἄγν-ιο-ς, ἄγρ-ιο-ς H., ἐπ-, ἄθλ-ιο-ς, δνς-, τρις-, αἰξή-ιο-ς H., αἰμύλ-ιο-ς H., ἀκηράσιο-ς H. (ἀκηρατο-), ἀλλότρι-ιο-ς H. (*ἀλλοιτρο-), unde δλλοτιερό-ς Aeol. (Ahrensius p. 56), ἀμβρόσιο-ς (ἀμβροτο-), ὑπ-ηρέμ-ιο-ς (ἀνεμο-), ἄρθμ-ιο-ς H., ἀν-, ἀρίθμ-ιο-ς, ἐν- H., προς-ἀρχι-ιο-ς, ὑπ-, ἀχύρμ-ιο-ς, βάκχ-ιο-ς, ἐπι-βόθρ-ιο-ς, βράγχ-ιο-ς, βρόμ-ιο-ς, βύθ-ιο-ς, ἐμ-, βώμ-ιο-ς, ἀπο-, ὄμο-, παρσ-, προ-, ἐγ-γάμ-ιο-ς, γελοί-ιο-ς H.¹⁾, γομφ-ίο-ς, γόν-ιο-ς, δακτύλ-ιο-ς, χρυσο-, ἀπο- δάσμ-ιο-ς, δέσμ-ιο-ς, ἀ-, δευτέρ-ιο-ς, δήμ-ιο-ς H., ἐν-, ἐπι-

¹⁾ De hac voce ceterisque in *-οῖος* infra (§ 18) fusius disputabitur.

Η., μετα- Η., παν- Η., δίφρ-ιο-ς, ἐν-, ἐπι- Η., δόλ-ιο-ς Η., ἐπι-
 δόρπ-ιο-ς, μετα- Η., προς-, ποι- Η., δούλ-ιο-ς Η., δόχμ-ιο-ς Η.,
 ἐλάφ-ιο-ς, ἐλευθέρ-ιο-ς, φιλ-, ἐμπύρ-ιο-ς, ἐνεχύρ-ιο-ς, ἐνιαύσιο-ς
 Η. (ἐνιαυτο-), κατ-, ἐσπέρ-ιο-ς Η., ἐσχατί-ιο-ς, ἐταίρ-ιο-ς, ἐτεροῖο-ς
 Dion. Η., ζεφύρ-ιο-ς, ζόφ-ιο-ς, ζύγ-ιο-ς, βου-, συ-, ὑπο-, ἡσύχ-ιο-ς
 Η., θαλάμ-ιο-ς, ἐπι-, ἐπι-θανάτ-ιο-ς, θε-ῖο-ς Η. (θεο-), θεμέλ-ιο-ς,
 θέσμ-ιο-ς, ἄ-, προ-, θούρ-ιο-ς Η., ἀπο- θύμ-ιο-ς Η., ἐν- Η., κατα-
 Η., ἱππηλάσιο-ς (ἱππηλατο-), ἱππ-ιο-ς, ἐφ-, ἴσθμ-ιο-ς, καθάρ-ιο-ς,
 καίρ-ιο-ς Η., ἄ-, ἀπο-, ἐπι-, παρα-, κάρπ-ιο-ς Η., ἐπι-κάρπ-ιο-ς,
 κέδρ-ιο-ς, κεράμ-ιο-ς, κεράνν-ιο-ς, κερτόμ-ιο-ς Η., κλάρ-ιο-ς, κλόπ-ιο-ς,
 δνς-κοίλ-ιο-ς, ἐγ-, εὐ-, ὑπο-κόλπ-ιο-ς, κόπρ-ιο-ς, κόσμ-ιο-ς, ἄ-, προ-,
 κύνκλ-ιο-ς, ἐγ-, ἐγ-κώμ-ιο-ς, λάλ-ιο-ς, λαχάν-ιο-ς, ληκύνθ-ιο-ς, λόγ-
 ιο-ς, λοίγ-ιο-ς Η., λοίσθ-ιο-ς Η., λόχ-ιο-ς, μετα-μάξ-ιο-ς Η., ὑπο-,
 μειλίχ-ιο-ς, μεσσάτ-ιο-ς Call., μέτρ-ιο-ς, unde μέτερξός Η. Aeol. (cf.
 Ahr. l. supra l.), ἐπι-μάστ-ιο-ς, μίσθ-ιο-ς, ἐμ-, ἐπι-, μοίχ-ιο-ς, μόσχ-
 ιο-ς, μον-ιώ-ς, μούν-ιο-ς Jon., μόρ-ιο-ς, μύχ-ιο-ς, προ-νά-ῖο-ς (ναο-),
 προ-νή-ῖο-ς Herod., νειάτ-ιο-ς Man. (νεατο-), νεῖο-ς Η. et νεῖός Η. (ex
 νεF-ιο de νεFo, νεός recte ducit Brugmanus l. l. p. 139 confertque op-
 time navas, navja-s Sanser., nauja-s Lituan., niu-ji-s Got.), νεοτέρ-ιο-ς,
 νηθύμ-ιο-ς, χερξό-νήσ-ιο-ς, νότ-ιο-ς Η., ἐν-, ὑπερ-, νυκίερ-ιο-ς, ξέν-
 ιο-ς¹⁾ Att., ξείν-ιο-ς Η. Ion., ξήν-ιο-ς Dor., ξένν-ιο-ς Lesb. Aeol., ὄδ-
 ιο-ς, ἐν-, ἐν- Η., ἐπ-, εἰς-, ἐπ-εξ-, ἐφ-, παρ-, οἶκ-ιο-ς, παν-, οἰκούρ-ιο-ς,
 δικόρ-ιο-ς Pind., ὄλβ-ιο-ς Η., ἀν-, παν-, πολν-, τρις-, ὀμαίμ-ιο-ς,
 ἐπι-οίν-ιο-ς, παρ-, ὀλέθρ-ιο-ς Η., ἡμι- ὀλ-ιο-ς, ὀλο-ῖός, (ὀλοο-),
 ὀλοῖ-ῖο-ς Greg. Naz., ὄμβρ-ιο-ς, ὀμοῖ-ῖο-ς Η., ὀμφάλ-ιο-ς, ἐπ- Η.,
 ἐν-ὀπλ-ιο-ς, ὄρθ-ιο-ς, Η., φιλ-, ὄρθρ-ιο-ς, ἐπ-, ὄρ-ιο-ς, ὄμ-, ὀμούρ-
 ιο-ς Ion., μεθ-ὄρ-ιο-ς, ὑπερ-, ὄρκ-ιο-ς, ψευδ-, οὐλί-ιο-ς Η., οὐράν-
 ιο-ς, ἐν-, ἐπ- Η., ὑπ- Η., οὔρ-ιο-ς (ventus secundus), παρθέν-ιο-ς
 Η., πατρωνύμ-ιο-ς (ἀνωνύμ-ιο-ς Fest.), ἐκ-πάτ-ιο-ς, βαθυ-πέδ-ιο-ς,
 πενθέρ-ιο-ς, ὑπο-πλάκ-ιο-ς Η. (sub Placo monte situs), πλάν-ιο-ς,
 πλόκ-ιο-ς, πλούσιο-ς (πλουτο-), βαθυ-, μεγα-, παμ-, πολέμ-ιο-ς, ἐμ-,
 προ-, πόντ-ιο-ς, δια-, παρα-, ὑπερ-, πιολιπόρθ-ιο-ς Η., ποση-μόρ-
 ιο-ς, ποτάμ-ιο-ς, μεσο-, παρα-, πράσ-ιο-ς, ῥόδ-ιο-ς, φοινικο-, ῥόθ-

¹⁾ ξέννος Aeol., ξήνος Dor., ξείνος Η., ξένο-ς Att. ex ξεν-Fo ortum esse docet Brugmanus p. 97. Errat Ahrensus Aeol. p. 55.

ιο-ς¹⁾ Η., άλι-ρ-, παλι-ρ- Η., πολυ-ρ-, έπι-σίτ-ιο-ς, σκότ-ιο-ς Η., σπόδ-ιο-ς, στράτ-ιο-ς, στρουθ-ιο-ς, σφονδύλ-ιο-ς Η., έπι-σφύρ-ιο-ς, περι-, έπι-ταλάρ-ιο-ς ταρτάρ-ιο-ς, ύπο- Η., τάφ-ιο-ς, έν-, έπι-, εκ-τόπ-ιο-ς, έν-, έπι-τράγ-ιο-ς, τύμβ-ιο-ς, έπι-, περι-, ύάλ-ιο-ς, ύέτ-ιο-ς, ύπάτ-ιο-ς, έν-ύπν-ιο-ς Η., ύσιάτ-ιο-ς Η., φίλ-ιο-ς, φοίν-ιο-ς Η., φόν-ιο-ς, χόλ-ιο-ς, χρόν-ιο-ς, άει-, βραχυ-, έπι-, μακρο-, όλιγο-, πολυ-, ψάμμ-ιο-ς, ύπ-ωρόφ-ιο-ς Η., ών-ιο-ς¹⁾.

§ 17.

Quam analogiam videntur secuta nonnulla quae ab adverbis descendunt adjectiva:

όπίσθ-ιο-ς (όπισθε), όψ-ιο-ς (όψε), πρόσθ-ιο-ς (πρόσθε), έμ-

Eodemque pertinent adjectiva quorum primitiva in *o* evanuerunt: γυλ-ιό-ς (quocum Benfeyus Wurz. Lex. II p. 292 γαίλο-ς et gôl-a-s Sanser. recte comparat), έν-ιο-ι (quod ad ana, Sanscritum aliquod nomen, pertinere videtur, de quo Curtius p. 289, Boppius Skr. Gr. p. 177), ά-ζήμ-ιο-ς (*ζήμο-), έν-ήρτρ-ιο-ς (*ήρτρ-ο-), όσσάτ-ιο-ς, όσάτ-ιο-ς, τοσσάτ-ιο-ς, τοσάτ-ιο-ς (ab *όσσατο-, *τοσσατο- sunt ducta, ut ab ύστατος: ύσιάτ-ιο-ς, de quo cf. Pottium Et. F. II 2. p. 873), χειμέρ-ιο-ς Η. (δνς-χειμέρ-ο-ς Curtius p. 190) aliaque fortasse complura.

Quod *o* illa finalis tam saepe eliditur, lex ea, quam supra (§ 10) attuli, optime probatur, quod quidem non solum in linguam Graecam, verum etiam in omnes quae exstant Indogermanorum linguas quadrat. Sexcenta inveniuntur exempla, sufficiunt pauca: in Sanscrita dhan-ja-s (dives, a dhana-), mukh-ja-s (egregius, a mukha-), agr-ja-s (optimus, ab agra-), dhâum-ja-s (Dhumaë filius, a dhûma) nec non in Vedarum dialecto açv-ia-s (ab açva-, equus), mart-ia-s (a marta-, homo), sâr-ia-s (sol, a sura); in lingua Zendica nmân-ya- (a nmâna-, domus), gaith-ya- (a gaitha-, terra), haom-ya- (ab haoma-); in lingua Latina lud-iu-s (ludus), lucr-iu-s (lucrum), faecin-iu-s (faecinum), Flav-iu-s (flavus); in Gotorum dialecto ragin-ja-, nom. ragineis (a ragina-, consilium), haîrd-ja-, nom. haîrdeis (a haîrda-, grex). reik-ja-, nom. reiki (a reika-, potens);

¹⁾ Leo Meyer II p. 401 έόθ-ιο-ς in primitivorum habet numero, itemque ών-ιο-ς.

in ling. Lituanica sen-ja-, nom. sen-i-s (a sena, sen-ex), jūd-ja-, nom. jūd-i-s (a jūda, niger); in Palaeo-Slovenica orilī (ex oril-jū ab orilū, aquila), večer-ja (a večerū, vesper), permulta alia, quae vid. apud Schleicherum Comp. p. 379 squ. et Boppium III p. 344 sequ.

De Graecae quidem linguae formatione nihil fere monendum, nisi quod Dorienses ex dialecti consuetudine τ explosivam non, ut ceteri Graeci, in σ spirantem mutavere eamque ob causam ἐναντίο-ς, πλούτιο-ς κτέ. dixerunt, de quo Ahrensius Dor. p. 60. —

Unum restat, de quo licet dubitari, nomina dico in οἶος, de quibus proximo paragrapho exponendum erit.

§ 18.

Et inveniuntur in οἶος terminata haec:

αἰδοῖο-ς (ab Eustathio, nescimus unde, allatum, Lob. elem. I p. 456), γελοῖο-ς H., ἐτροῖο-ς Dion. Hal., ὁμοῖο-ς H., ὀλοῖο-ς Procl.,

e quibus duo tantum digna sunt, in quae inquiratur, γελοῖο-ς et ὁμοῖο-ς, quae apud Homerum leguntur et illud quidem semel Il. β 215, hoc saepius; ὁμοιο-ς autem apud eundem poetam reperitur, γέλοιο-ς non item; unde unicuique quanta sit in tanta analogiae inopia quaerendi difficultas apparet. Et veterum quidem grammaticorum in eisque Lobeckii (elem. path. I p. 456), qui ad pleonasmum, ut solent, confugerunt, opinionem facile mitto. Habemus interpretes Meyerum, Pottium, Curtium. Ac Leo Meyer II. p. 458 ὁμοῖο-ς dupliciter *ιο* suffixo ex ὁμο- (ὁμο-, ὁμο-ιο-, ὁμοι'-ιο-) derivatum putat, dubitat de γελοῖο-ς, quod fortasse in γελώιο-ς mutandum esse suspicatur. Pottius vero Et. F. I. 2 p. 826 ambigit, Meyero assentiatur, an isti sententiae, quam postea Curtius in Stud. II p. 187 squ. accuratius expedit. Arcessit enim vir doctissimus ija¹⁾ Sanscritae linguae suffixum eodemque modo quo ij in Sanscrita ex spirante j, ex vetere illo jo suffixo ijo ac deinde *uo* ducit, j spirantis vi ac natura nisus. Quae interpretatio ingenii quidem acumine non caret, caret tamen omnino analogia ex Graeca ling.

¹⁾ Eodem pertinet in ling. Palaeo-Slov. ij ex ijü-ija ortum: bož-ij ex * bog-ijü de bogü aliaque, de quibus Schleicher Comp. p. 384.

repetita, quare ija suffixum in Graec. ling. introductam, quippe quod duobus tantum exemplis, e quibus unum sit ἀπαξ εἰρημένον, nitatur, recusandum puto. Equidem Meyeri sententiam amplexus δμοῖο-ς ex ὁμοί'-ιο-ς, γελοῖο-ς ex γελοί'-ιο-ς repeto.

β. o vocalis servatur et cum io suffixo in οιο-ς coalescit.

§ 19.

ἄλλο-ῖο-ς H. (ἄλλος), δο-ιο-ί H. (quod ex δφο-ιο-, Sanscr. dva-ja recte ducunt Pottius K. Z. V p. 275 et L. Meyer ib. VII p. 213, aliter Curtius p. 224. 521), ἔτερο-ῖο-ς, κο-ῖο-ς Ion., ο-ῖο-ς H., ὀ-κο-ῖο-ς Ion., ὄμο-ιο-ς seu ὄμο-ῖο-ς H., ὕμο-ιο-ς Aeol., (Ahr. p. 28), ἀν-όμο-ιο-ς, παν-, παρ-, προς-, ὀππο-ῖο-ς H., ὀ-πο-ῖο-ς H., παντ-ο-ῖο-ς, πο-ῖο-ς H., πο-ιό-ς, το-ῖο-ς H.

Quo fortasse γέλο-ιο-ς sive γέλο-ῖο-ς spectat, quod ab Aeolica quadam forma (Ahrensius p. 120) γέλο-ς, γέλου ducō; παρ-, ὑπερ-, γιλο-.

Quod raro tantum o finalis cum io suffixo coalescit, mirandum non est. Jam exemplis, quae et ex Graeca et ex cognatis linguis attulimus, supra (§ 17) probatum est o illam vocalem vel potius a antiquam finalem ex firma quadam lege in omnibus quae Indogermanorum exstant linguis ante ja seu io suffixum elidi. At Graeci tamen quo solent ingenii acumine o vocalem servarunt interdum, quo luculentius singulas vocabulorum classes significarent: adjectiva dico a pronominum stirpibus derivata, quibus qualitatis aut quantitatis inest significatio, qua de re Pottius Et. F. I 2. p. 826. De formatione nihil dicendum, nisi quod παντ-ο-ῖο-ς falsam quam vocamus sequitur analogiam.

3. ad themata in ι. Vocalis finalis ante suffixum eliditur.

§ 20.

ἄκῆσ-ιο-ς (ἄκεις), ἀλαλάξ-ιο-ς Cornut. (* ἀλάλαξις), ἄσ-ιο-ς (ἄσις), ἀσπᾶσ-ιο-ς (* ἄσπασις)¹⁾, γνήσ-ιος (* γνήσις), ἐλάσ-ιο-ς (ἐλασις), δημ-ηλάσ-ιο-ς, ἐπι-δαίσ-ιο-ς Call. (* ἐπίδαισις), ἀγ-έσ-ιο-ς (ἄγεσις), εὐρ-έσ-ιο-ς (εὐρεσις), θέσπ-ιο-ς (θέσπις), ἰκῆσ-ιο-ς (* ἰκεσις), καθάρσ-ιο-ς (κάθαρσις), ἄ-κ-ιο-ς (κίς), κτήσ-ιο-ς (κτιῆσις), κόν-ιο-ς (κόνις), λῆσ-ιο-ς (λήσις), ὄρθώσ-ιο-ς Dion. Hal. (ὄρθωσις), ἐπ-

¹⁾ De quo Duentzer K. Z. XIII p. 9.

όψ-ιο-ς (όψις, sed cf. Curtium p. 592), κατ-, παν- H., ύπ- H., ό-ίο-ς (όϊς), περι-πόλ-ιο-ς Strab. (πόλις), όύσ-ιο-ς (όύσις), σπάν-ιο-ς (σπάρις), σιήσ-ιο-ς Plut. (σιάσις), δι-σιάσ-ιο-ς, έπι- Plut., ίσο- κτέ., τιμήσ-ιο-ς (τίμησις), ύμνήσ-ιο-ς (ύμνησις), φύξ-ιο-ς (φύξις).

Quo addenda haec quae ab adverbiiis ducuntur:

άντ-ίο-ς H. (άντί), έν- H., κατ-εν-, ύπ-εν-, άρι-ιο-ς H. (άρι), άν-, ήξρ-ιο-ς H. (ad *ήξρι, ήρι, rad. us refert Curtius p. 371¹), δι-, seu άέρ-ιο-ς, δι-, ύφ-ιο-ς H. (ίφι), λέχρ-ιο-ς (λέχρι), πρώ-ίο-ς²) H. (πρωί), προίος Aristoph.

Unde hanc classem rariorem fuisse idque inprimis apud Homerum apparet. Quin etiam minuendus fortasse est numerus ille, quippe quo nonnulla sint nomina rejecta, quae etiam alio modo possunt explicari. Sic τιμήσις, ύμνήσις, γνήσις ad τιμητός, ύμνητός, * γνητός (in κασί-γνητο-ς) possunt referri, ίκείσις ad ίκείτης, alia alio. At hoc quidem sine dubitatione affirmaverim, quamquam Leo Meyer de hac classe omnino nihil dixit, nonnulla in ίδ-ς nomina a stirpibus in ι esse repetenda eaque ι vocali elisa facta, quod quidem mihi cum Boppio (III p. 439), qui στήσ'-ιο-ς, λύσ'-ιο-ς describit, convenit.

Singularis vero ordo est eorum quae a substantivis verbalibus in -σις derivantur nominum, quippe quae ad adjectiva in -σιος, de quibus postea (§ 26) disseram, proxime accedant.

Quae Curtius (de nom. formatione p. 18) de σ littera in nominibus in -σιος inserta affert, vereor, ne vir doctissimus nunc ipse improbet.

4. ad themata in υ. Vocalis finalis cum ιο suffixo in υιος coalescit.

§ 21.

* νέκν-ιο-ς (νέκνς), ή νεκνία Diod. Sic. (νέκνια Eustath.), * νήδν-ιο-ς (νηδύς), τὰ νήδνια H., όμο-νηδύιος Et. M., πήχν-ιο-ς (πήχνς), δι-, τρι-, κτέ.

¹) Eodem spectat αΰ-ρ-ιο-ν H., quod accusativum esse recte contendit Pottius II i. p. 494; apud Euripidem legitur αΰριο-ς (matutinus).

²) Sed Bekkerus pro πρώιον άπ. ειρημ. apud Homerum II. O 470 scribit πρώην; Brugmanus vero p. 154 πρώιος de * προά-Flο-ς ducit.

Quibus in nominibus *v* vocalis qua solet pertinacia retinetur, quod quidem etiam in Sanscritam cadere Boppius (III p. 345) recte perspexit: a ṛtu-s ducitur ṛtav-ja-s.

Difficilius sunt expeditu

μητρυνιό-ς et πατρυνιό-ς, de quibus optime disputavit Boppius III p. 358 (cf. Pottium Et. F. II 1. p. 505), qui illas formas ex παταρ-, πατρ- (quocum in lingua Zendica conferas brâtur-yê), πατρν- duxit easdemque esse cum Sanscr. pitṛvja-s demonstravit. Curtius vero si p. 253 pitṛ-vya-s cum πάτρως et patruus comparat, haud scio an propter significationis communionem elementorum rationem parum habuerit.

5. ad themata in ω . Vocalis finalis retinetur eoque $\omega\iota\omicron$ -ς, $\varphi\omicron$ -ς existit.

§ 22.

ἡρῶ-ς (ἡρω-), λαγῶ-ς (λαγω-), μητρῶ-ϊο-ς¹) Η. (μητρῶ-) seu μητρῶ-ς, πατρῶ-ϊο-ς¹) Η. (πατρῶ-) s. πατρῶ-ς.

Haec ad themata in ω referenda esse dixi idque et recte et falso. Re enim vera stirpes in $\omicron F$ potius statuendas esse vidit Curtius (Erläuterungen p. 52); at ita tamen ω vocalis ex $\omicron F$ productionis quae dicitur suppletoriae ope orta invaluit, ut adjectiva ista a stirpibus in ω videantur ducta.

Ad quae proxime accedit

λεχῶ-ς, quod a λεχ $\omicron$ Fi- descendit.

Sed multo latius $\omega\iota\omicron$ -ς et $\varphi\omicron$ -ς terminationes sunt propagatae, quod quidem falsae illi analogiae, cujus vis haud parva in linguis corrumpendis est posita, tribuo; ceterum conferas velim, quae supra (§ 12) exposui. Eo pertinent inprimis apud recentioris Graecitatis auctores eosque jam saepe christianos:

ἀνδρῶ-ς Et. Gud., ἀρματῶ-ς Apoll. Lex., ἀρκιῶ-ς Anth. (ἀρκιο-), ἀστρῶ-ς Synes. (ἀστρο-), ἐρωθρῶ-ς (ἐρωθρο-), κερδῶ-ς (κερδεσ-), κητῶ-ς (κητεσ-), μαντῶ-ς Nonn. (μαντι-), παππῶ-ς (παππο-), σωματῶ-ς Christ.

Haec fere ex Lobeckii elementis path. I p. 449 squ. eligenda

¹) Quae quomodo ad significationem suam pervenerint, mihi parum liquet.

putavi. Nec vero miramur formationem istam satis insolitam, quae Pottio (Et. F. II 1. p. 504) stuporem movit, si consideramus eam apud mediae et ultimae Graecitatis scriptores reperiri; quo addam formas illas saepius sine *ι* littera adscripta, Schaeferum ut sequamur (de quo Lob. l. supra laud.), esse usurpatas, quod idem quasi linguae senectuti vitio vertam.

Quid vero de formis in *ωιο-ς* et *φο-ς* nonnullis Homericis statuam, plane sum nescius; sunt autem

ὀλοφώϊο-ς, ὑπερφώϊο-ς s. *ὑπερφῶϊο-ς*

et apud Hesiodum *ὀλώϊο-ς* (quod Brugmanus p. 162 ex * *ὀλοF-ιο-ς* ducit).

B. ιο suffixum cum aliis aut elementis aut suffixis conjunctum affigitur.

1. *διο-ς.*

a) *α-διο-ς.*

§ 23.

ἀμά-διο-ς Et. M., *διχθά-διο-ς* H., *ἐνθά-διο-ς* Hes., * *ἐνωπά-διο-ς* (*ἐνωπή*) *ἐνωπαδίως* H., *θνητ-ά-διο-ς* Herodian. (*θνητός*), *κλεμμ-ά-διο-ς* (*κλεμματ-*), *κρηπι-ά-διο-ς* H. (*κρηπίός, κρύβδα*), *καταλοφ-ά-δια* H.¹⁾ (*λόφος*), *μυγδά-διο-ς* (ex * *μυγδά-διο-ς* dissimilationis quam dicimus lege, qua de re Lob. prolegg. p. 351), *μυνηθά-διο-ς* H., *μοιρά-διο-ς*²⁾ Soph., *μολπά-διο-ς*²⁾, *μουσά-διο-ς*²⁾, *ὄρθ-ά-διο-ς* (*ὄρθός*), *δι-πλά-διο-ς* (*δι-πλή-διο-ς* Ion., de quo Joh. Schmidtus K. Z. XVI p. 431), *τριχθά-διο-ς*, *ύσσά-διο-ς* Herodi. (?), *ἐπ-* aut *ὑπ-* *ω-ά-διο-ς* Opp. (*ὠόν*), *ᾠ-ά-διο-ς* (*ᾠμος*), *ἐπ-*, *κατ-* H.

Hac de formatione magna est inter viros doctissimos dissensio. Et de *δ* consona melius disputabimus, postquam nomina quoque in *ι-διο-ς* sunt enumerata; hoc loco satis erit *α* vocalem, quae ante *δ* invenitur, paucis absolvisse. Licet autem — ut saepius feci — Lobeckii commentationibus, quae exstant in prolegg. p. 351 squ. et paralipp. p. 77. 156, niti. Disputat enim vir

¹⁾ Sed Bekkerus scribit (Od. x 169 *ἀπ. εἶρ.*) *καταλοφάδια*.

²⁾ De quibus dubitat Lobeckius l. l., minus tamen recte; cf. Ahrensium quoque Aeol. p. 157.

doctissimus de $\alpha\delta$ illis litteris partiturque vocabula quae supra attuli in tres classes, prout α vel $\alpha\delta$ vel neutrum a primitivis receperint. Atque alteram illam classem in $\alpha\delta$ facile mittamus: pertinet enim ad illa quae $\iota\sigma$ suffixo ex thematibus in consonas terminatis ducuntur nomina. Reliquorum autem ea pars, quae sive ab adverbis in α sive a primae quae dicitur declinationis derivatur nominibus, ex lege est formata. Quodsi Lobeckius adjectiva a substantivis in α ducta accipere non vult, non assentior; $\muοιρά-διο-ς$ certe (de quo Curtius p. 578) optime traditum est. Reliqua vero nomina interpretandi praebent difficultatem. Accedit, quod pleraque apud Homerum, antiquissimum linguae Graecae fontem, leguntur. Videntur aut ad themata quaedam in α , quae non jam exstant, referenda, aut audacius ad ceterorum analogiam formata.

b) $\iota-διο-ς$.

§.24.

$\alpha\iota-διο-ς$ ($\alpha\iota\epsilon\acute{\iota}$, posteri $\alpha\epsilon\iota-διο-ς$), $\alpha\iota\gamma\eta-ι-διο-ς$ Thuk. ($\alpha\acute{\iota}\gamma\eta\etaς$), $\alpha\kappaαρ-ι-διο-ς$ ($\alpha\kappaαρεσ-$, reprobatur Lobeckius prolegg. p. 357), $\alpha\rhoακ\tau-ι-διο-ς$ ($\alpha\rho\acute{\alpha}\eta$), $\alpha\mu\phi-ι-διο-ς$ Aesch. ($\alpha\mu\phi\acute{\iota}$), $\alpha\nu\epsilon\mu-ι-διο-ς$ ($\alpha\nu\epsilon\mu\omicron-$, defendit Lob. l. l. p. 355), $\alpha\rho\gammaαστ\epsilon\rho-ι-διο-ς$ ($\gammaαστ\epsilon\rho-$), $\gamma\epsilon\nu\epsilon\theta\lambda-ι-διο-ς$ ($\gamma\epsilon\nu\epsilon\theta\lambda\eta$), $\epsilon\pi\iota\gamma\omicron\nu\nu-ι-διο-ς$ Pind. ($\gamma\omicron\nu\nu$, $\gamma\omicron\nu\nu\acute{\omicron}\varsigma$), $\alpha\pi\omicron\delta\epsilon\iota\pi\nu-ι-διο-ς$ ($\delta\epsilon\iota\pi\nu\omicron-$), $\epsilon\grave{\nu}\tau\omicron\sigma\theta-ι-διο-ς$ ($\epsilon\grave{\nu}\tau\omicron\sigma\theta\epsilon$), $\zeta\omega-ι-διο-ς$ Arat. ($\zeta\omega\omicron-$), $\epsilon\pi\iota\thetaαλασσ-ι-διο-ς$ Thuk. ($\thetaαλασσα-$), $\alpha\rho-$, $\acute{\upsilon}\pi\epsilon\rho-$, $\alpha\rho\iota\sigma\iota-ι-διο-ς$ ($\iota\sigma\iota\omicron-$), $\epsilon\pi\iota\kappaα\rho\pi-ι-διο-ς$ ($\kappaα\rho\pi\omicron-$), $\alpha\rho\iota\kappa\eta\mu-ι-διο-ς$ ($\kappa\eta\mu\eta$), $\acute{\upsilon}\pi\omicron\kappa\omicron\lambda\pi-ι-διο-ς$ ($\kappa\omicron\lambda\pi\omicron-$), $\kappa\omicron\nu\rho-ι-διο-ς$ H. ($\kappa\omicron\nu\rho\omicron-$), $\lambdaα\theta\rho-ι-διο-ς$ Poll. ($\lambdaά\theta\rhoα$), $\epsilon\pi\iota\muασ\tau-ι-διο-ς$ ($\muασ\tau\omicron-$, sed Lob. ad Phryn. p. 555 $\epsilon\pi\iota\muασ\theta-ι-διο-ς$ scribit), $\acute{\upsilon}\pi\omicron-$, $\muα\psi-ι-διο-ς$ H. ($\muά\psi$), $\mu\epsilonσ-ι-διο-ς$ Aristot. ($\mu\epsilonσ\omicron-$, reprobatur Lob. prolegg. p. 357), $\mu\epsilonσσ-ι-διο-ς$ Hes., $\mu\epsilon\tau\omega\pi-ι-διο-ς$ ($\mu\epsilon\tau\omega\pi\omicron-$), $\alpha\rhoα\mu\eta\rho-ι-διο-ς$ ($\mu\eta\rho\omicron-$), $\mu\eta\tau\rho-ι-διο-ς$ ($\mu\eta\tau\rhoα-$) Aristoph., $\muοι\rho-ι-διο-ς$ ($\muοι\rhoα-$), $\muοι\chi-ι-διο-ς$ ($\muοι\chi\omicron-$), $\epsilon\pi\iota\nu\epsilon\phi\rho-ι-διο-ς$ ($\nu\epsilon\phi\rho\omicron-$), $\nu\omicron\sigma\phi\acute{\iota}-διο-ς$ ($\nu\acute{\omicron}\sigma\phi\iota$), $\nu\eta\mu\phi-ι-διο-ς$ ($\nu\eta\mu\phiα-$), $\epsilon\pi\iota-$, $\nu\eta\kappa\tau\epsilon\rho-ι-διο-ς$ Theoph. ($\nu\eta\kappa\tau\epsilon\rho\omicron-$, sed reprobatur Lobeckius l. l.), $\epsilon\pi\iota\nu\omega\tau-ι-διο-ς$ ($\nu\omega\tau\omicron-$), $\omicron\iota\chi-ι-διο-ς$ ($\omicron\iota\chi\omicron-$), $\epsilon\nu-$, $\kappaα\tau-$, $\delta\pi\iota\sigma\theta-ι-διο-ς$ ($\delta\pi\iota\sigma\theta\epsilon$), $\delta\rho\theta\rho-ι-διο-ς$ ($\delta\rho\theta\rho\omicron-$), $\epsilon\pi\omicron\chi\theta-ι-διο-ς$ ($\delta\chi\theta\omicron-$), $\epsilon\pi\omicron\psi-ι-διο-ς$ ($\delta\psi\omicron-$), $\alpha\rho-$, $\alpha\nu\rho-ι-διο-ς$ Hesiod. ($\alpha\nu\rho\omicron-$, apud Homerum inveniri falso contendit Lobeckius l. l.), $\alpha\rho\iota\kappa\rho-ι-διο-ς$ ($\alpha\rho\iota\kappa\rho\omicron-$), $\alpha\rhoα-$

πλευρ-ί-διο-ς (πλευρα-), ἐπι-πορπ-ί-διο-ς (πορπα-), προσθ-ί-διο-ς (πρόσθε), ἐμ-, πτερ-ί-διο-ς Et. M. (πτερόν), ὑπο-, ὑπο-πυθμ-ί-διο-ς (πυθμεν-), ῥη-ί-διο-ς H. (ῥέα), unde ῥάδιο-ς, ὑπο-σαρκ-ί-διο-ς, προστερν-ί-διο-ς (στερνο-), προ-στηθ-ί-διο-ς (στηθεσ-), ἐν-τειχ-ί-διο-ς Luc. (τειχεσ-), τυμβ-ί-διο-ς Orph. (τυμβο-), ἐπι-, ὑπν-ί-διο-ς Anth. (ὑπνο-), ἐφ-, ἐπι-γατν-ί-διο-ς (γατνα-), φρεατ-ί-διο-ς, φωρ-ί-διο-ς, ὑπο-χαλιν-ί-διο-ς (χαλινο-).

Haec sufficiant exempla adjectivorum in *ι-διο-ς*, quorum numerum ipsius quidem temporibus ingentem fuisse Herodianus π. μον. λέξεως 18 narrat. Sed accedunt nonnulla, quae nec *αδιος* nec *ιδιος*, sed *διος* habent terminationem: ἀρμόδιο-ς (quod Regnierius traité p. 202 ad ἀρμόζειν verbum recte refert), βλύδιο-ς (cum βλύζω cohaerere videtur, de quo Lob. parall. p. 156), θνησείδιο-ς posteriori, ἴδιο-ς (quod Curtius p. 579 recte ex *σφειο-ς ducit, aliter Pottius Et. F. I 2. p. 561).

Jam vero in *δ* consonam videtur inquirendum, deinde in *ι* vocalem. Ac *διος* quidem terminatio jam supra in nominibus primitivis perlustrandis nobis occurrit, ibique Benfeyi et Meyeri opinionem, qua contra Graecae linguae leges perpetuas tja Sanscritum suffixum cum *διο* comparavere, rejeci (cf. § 3). Neque minus reprobanda videntur, quae Budenzius (*zos* p. 66) et Buehler (*της* p. 30 squ.) protulerunt: mira quadam litterarum permutatione *ιδιο-ς* et *αδιο-ς* cum *ικιο-ς* et *ακιο-ς*, *ιττης* et *αττης* aliisque suffixis conferunt. Pottius denique primum Et. F. II 1. p. 564 *διος* in nonnullis vocibus ad dies vocabulum rettulit, deinde ib. I 2. p. 561 *δ* litteram hiatus vitandi causa esse interpositam censuit, tum ib. II 2. p. 883. 900 vehementer hanc quam ipse nuperrime statuit opinionem impugnat. Equidem, ut jam in primitivis percensendis (§ 3) feci, Curtium sequor, qui (de nom. form. p. 7, Grundz. p. 577 sequ.) *δ* consonam ante *j* semivocalem parasitica quadam ratione procreata esse optime demonstravit.

Sequitur, ut de *ι* disputemus vocali. Qua in re illa conferas velim, quae de adjectivis in *ι-αιο-ς* supra (§ 14) dixi. Censeo igitur in his quoque nominibus in *ι-διο-ς* ultimam thematis vocalem in *ι* extenuatam eamque analogiam vocabula in consonas esse secuta.

Restat, ut de formatione et usu adjectivorum in *ι-διο-ς* pauca addamus, qua de re Lobeckius prolegg. p. 355 squ. et ad Phryn. p. 557, Regnierus p. 178. Simplicia poëtarum propria, composita etiam in prosa oratione inveniuntur. Plerumque *ι-διο-ς* ad themata in *ο* adjungitur, deinde ad *α* nec non ad quamvis consonam ita tamen, ut vocales elidantur vel potius in *ι* mutantur, consonae autem aut suffixum sine ulla mutatione excipiant aut ultimae syllabae faciant jacturam, sic ab *τειχεσ- εν-τειχ'-ι-διο-ς*. Syllabam a fine quartam longam esse debere censet Lobeckius, cujus regulae causa certe a rei metricae ratione est expetenda. Quae in hanc legem non quadrant, rejecit Lobeckius; recte num fecerit, quaestio.

2. *λιο-ς*.

§ 25.

a) Brevis vocalis ante *λιο-ς* suffixum reperitur:

α in *ἀπ-ά-λιο-ς* Hes. (*ἀπ-αλό-ς* Curtius p. 424), *γηρ-ά-λιο-ς* Hes. (ubi alii *γηρ-α-λέο-ς* supponunt, de quo Lob. prolegg. p. 100), *ιμ-ά-λιο-ς* Hes. (*Ιμ-ά-λιο-ς*, mensem apud Cretenses, ad rad. *ικ*, *ικ-μάς* refert Pottius K. Z. VII p. 85, de quo cf. Curtium p. 132), *νηφ-ά-λιο-ς* Aesch. (cf. *νηφ-α-λέο-ς*), *ὀξ-ά-λιο-ς* Ath., *τρογ-ά-λιο-ς* Hes., *γυ-τ-ά-λιο-ς* Orph., *ψενδ-ά-λιο-ς* Hes. (apud Stefanum sine documento Lob. l. l.).

ε in *ἀειδ-έ-λιο-ς* Opp. (*ἀείδ-ε-λο-ς*), *ἀ-εικ-έ-λιο-ς* H., unde *αἰκ-έ-λιο-ς* (*εἴκ-ε-λο-ς*), * *ἄF-έ-λιο-ς*, *ἄβέλιο-ς* Cretenses (Ahr. Dor. p. 136) et Pamphyli (Hes. s. v.), *ἄέλιος* Pind., *ἤέλιος* H., *ἦλιο-ς* (ad rad. us recte refert Curtius p. 371 comparatque Aus-ellii Lat.), *ἀν-ήλιο-ς*, *ἀντ-* et *ἀνθ-*, *δυς-*, *εὐ-*, *παν-*, *προς-*, *νυκτ-έ-λιο-ς* Plut.

b) Longa vocalis ante *λιο-ς* exstat.

η in *ἀπατ-ή-λιο-ς* H. (*ἀπατ-η-λό-ς*), *ἀεκ-ή-λιο-ς* H. (*ἀεκήλια ἔργα ἀπ. εἰρ. Π. σ, 77*), *κάνθ-ή-λιο-ς* (*κάνθρος*), *κειμ-ή-λιο-ς* Plat. (*κειμήλια* H.),

ω in *ἀνεμ-ώ-λιο-ς* H. (*ἄνεμος*), *ἀποφώλιο-ς* H.¹⁾

¹⁾ μεταμώλιος jam Frid. Aug. Wolfius in μεταμώνιος correxit.

c) Singulare est

σχέ-τ-λιο-ς H.

De his adjectivis disputavere Leo Meyer II p. 448. 584, Lo-beckius prolegg. p. 100 squ., Pottius Et. F. II 1. p. 603, Boppius III p. 411 squ. atque inprimis Curtius, de adjectivis Graecis et Latinis L litterae ope formatis.

Haec adjectiva in *λιος* cum nominibus in *λο-ς* artissime esse conectenda apparet, quamquam saepius *λιο-ς* terminatio ex falsae quam vocamus analogiae ratione videtur propagata. Unum est, de quo disputari placet. Vocales enim illae, quae ante *λιο-ς* reperiuntur, haud faciles sunt explicatu, quas quidem ego Curtium (l. l. p. 10) secutus ad stirpes nominales refero easque aliorum nominum quae valde patet analogia illustrari opinor. Neque enim correptae modo ante suffixa inveniuntur vocales, ut in *λεπτ-α-λέο-ς* (et quae reliqua in *α-λεο-ς* terminantur, de quibus vid. § 35), *αἶθ-α-λο-ς*, *τροχ-α-λό-ς*, *ῥα-λα-s* Sanscr., *mik-i-l-s* Got., *trem-u-lu-s*, *sim-i-li-s* Lat., *εἴκ-ε-λο-ς*, verum etiam productae, ut in *σιγ-η-λό-ς*, *φειδ-ω-λό-ς*, *ἀίματ-η-ρό-ς*, *βροτ-ή-σιο-ς*, *fid-ê-li-s*, *anim-â-li-s* aliisque permultis. Et Boppius quidem l. l. vocales eas productas — idque, ut opinor, rectissime — ad verba quaedam refert denominativa comparatque *σιγ-η-λό-ς*, *φειδ-ω-λό-ς* cum *σιγ-ή-σω*, *φειδ-ώ-σω. Ex Latina vero ling. cum adjectivis in *λιος* et *λεος* (de quibus postea) nomina in *i-liu-s*, *u-leu-s*, *â-li-s*, *i-li-s* confert Curtius l. l. p. 5. 9 ut *caer-u-leu-s*, *haed-u-leu-s*, *nupti-â-li-s*, *frag-i-li-s*, *graec-i-li-s*, alia. Quo nomina permulta quae vocamus propria in *i-liu-s* accedunt, ut *Serv-i-liu-s*, *Verg-i-liu-s*, *Publ-i-liu-s* aliaque, de quibus Leo Meyer II p. 449.

3. *σιο-ς*.

§ 26.

a) Vocales correptae inveniuntur ante *σιο* suffixum.

α in *δι-φά-σιο-ς*, *τρι- κτέ*. (quocum Joh. Schmidtius K. Z. XVI p. 431 squ. recte *tri-fa-riu-s* comparat), *δι-πλά-σιο-ς*, *τρι- κτέ*.

ε in *θε-σπέ-σιο-ς* H. (vid. Curtium p. 427), *κηρ-ε-σιο-ς* Hes.

(δλέθριος), νεικ-έ-σσιος Hes. (πολέμιος), ὄρθ-έ-σσιος Hes. (ὄρθριος),
σιτηρ-έ-σσιος Gloss. (σιτηρός).

ο in δημό-σσιος.

υ in τηῦ-σσιος H.

b) Vocalis ante σσιος exstat producta.

η in ἄροτ-ή-σσιος (ἄροτο-), βιοτ-ή-σσιος (βιοτο-), βροτ-ή-σσιος (βροτο-), γενετή-σσιος, γυμν-ή-σσιος (γυμνο-), ἔλαφ-ή-σσιος (ἐλαφο-), ἐργατή-σσιος, ἐτ-ή-σσιος (εἶτεσ-), δι-, ἐπ- H., ἡμερῆ-σσιος, ἰκειή-σσιος H., λιτή-σσιος, νυκτερ-ή-σσιος (νυκτερο-), πλη-σίος H. (vid. Curtium p. 112. 261), παρα-, δι-πλή-σσιος Ion. (ceteri δι-πλά-σσιος), τρι-κτέ., προβατ-ή-σσιος (προβατο-), πρυμνή-σσιος Diod. Sic., χαριτ-ή-σσιος.

Quo accedunt gentilicia quae vocamus nonnulla:

Ἀιν-ή-σσιος (Ἀῖνος), Ἀλωνή-σσιος (Ἀλώνη), Ἰθακή-σσιος H., Μυκαλή-σσιος, Σιτυμή-σσιος alia.

ω in εἰώ-σσιος H., μηλώ-σσιος, περιώ-σσιος H. et quae reliqua in Reginorum dialecto in -σσιος erant terminata, ut ἀνακώ-σσιος, χαριτώ-σσιος κτέ., qua de re cf. Ann. Oxon. IV, 329, 22, Ahrensium Aeol. p. 159, Lobeckium prolegg. p. 429, qui ibidem inde a p. 425 accuratissime — ut solet — de nominibus in σσιος disputavit.

ει in νυκτερ-εί-σσιος Aristoph. Thesm. 204, ubi Dobraeus eumque secutus G. Dindorfius νυκτερῆ-σσιος legunt; alii vero νυκτ-ερεί-σσιος scribere malunt jocumque lascivum (cf. ἐρείδω) inesse putant. —

Et exstare quidem secundarium aliquod suffixum in σσιος (de primario vid. § 6) nemo est qui non videat; quemadmodum explicandum sit, quaeritur. Ac Buehleri (της p. 40) opinionem, qua ησιος ex ατ et ιο suffixis consociatis ducit, recusato. Nec Corseni (Aussprache I 2 p. 234) sententiam amplector: censet vir doctissimus in ἐτ-ῆς-ιο-ς et vet-er-nus ησ et er syllabas ex as suffixo esse ortas. Leo Meyer II p. 443 nihil fere affert nec Pottius Et. F. II 1. p. 606 I 2. p. 236. 561, nisi quod negat δημό-σσιος a δῆμος posse duci eoque ad δημότης refert, quamquam vis ac natura τοῦ δημόσιος plane illi opinioni repugnat: non enim tribulem significat, sed publicum; idemque vir doctissimus Bastium affert, qui (epist. crit. p. 59) ησιος cum ensis Latino suffixo comparat idque vix recte. Optime Boppius III p. 431, Curtius p. 577, Joh. Schmidtus

K. Z. XVI q. 431 squ. *σιο* ad tja Sanscritum suffixum rettulerunt. Sic pathologiae Graecae linguae leges postulant, quamquam significatio adjectivorum paulum obstat: formantur enim apud Indos (Boppius Skr. Gr. p. 428) Taddhitae quod vocatur suffixi tja ope adjectiva ex temporis et loci adverbis, apud Graecos vero adjectiva in *σιο* derivata eodem modo quo primitiva in *ιο* (§ 2) et *σιο* (§ 6) formam servavere solam, non significationem. Semel videtur tja suffixum in Graeca lingua incorrupte servatum: in

ὑπ-τιο-ς H. (*ὑπό*), consonae antecedentis opera, quocum Curtius p. 272 *upa-tja-s* Sanscr. confert. Ex linguis autem consanguineis Boppius loco supra laud. haec comparat: *propi-tiu-s* Lat. (prope), *frama-thja-* nom. *framatheis* (alienus, de fram) Got., *ni-thja* nom. *nithjis* (propinquus, de ni subter, de quo cf. Curtium p. 251).

Reliquum est, ut vocales, quae ante suffixum exstant, paucis absolvamus. Pertinent autem *α-σιο-ς*, *ε-σιο-ς*, *η-σιο-ς*, *ω-σιο-ς* eodem quo *α-λιο-ς*, *ε-λιο-ς*, *η-λιο-ς*, *ω-λιο-ς*, qua de re supra (§ 25) exposui, easque de quibus agitur vocales ad stirpes refero. Quae cur modo correptae, modo productae inveniantur, adhuc vix potest explicari.

§ 27.

Sequitur, ut de numeralibus quae dicuntur panca addamus, quippe quarum pars huc pertineat:

δια-κόσιοι, *ἑννα-*, *ἕξα-*, *ἑπτα-*, *ὄκτα-*, *πεντα-*, *τετρα-*, quo accedunt

χίλιοι H., *μυρίαί* H., *μύριοι*.

Et illa quidem facillime illustrantur formis nonnullis Doriensibus (de quibus Ahrensius Dor. p. 281), ut *δια-κάτ-ιο-ι*, unde apparet numeralia haec in *-κοσιοι* vel potis in *κατ-ιο-ι* terminata ab *ἐ-κατ-όν* esse expetenda, de quo Curtius p. 130. Difficillima vero sunt expeditu *χίλιοι* Att. H., *χέλλιοι* Lesb. Aeol., *χέλιοι* Boeot., *χήλιοι* Dor. (Ahr. Aeol. p. 58 Dor. p. 160), *δισ-χίλιοι*, *τρις-κτέ.*, et *μυρίαί* H., *μύριοι*, *δισ-*, *τρις*, *κτέ.*, de quibus certi quidquam afferre nequeo; ceterum conferas Pottijum Et. F. II 1. p. 221 et Benfeyum Wurzel-Lex. II p. 193. 339.

4. τηρ-ιο-ς.

§ 28.

αἰνικτήρ-ιο-ς, ἀκεστήρ-ιο-ς, ἀλιτήρ-ιο-ς, τρις-, ἀμιλλητήρ-ιο-ς, ἀμυντήρ-ιο-ς, ἀναγκαστήρ-ιο-ς, ἀπειλητήρ-ιο-ς, ἀρεστήρ-ιο-ς, ἀναβατήρ-ιο-ς, ἀπο-, δια-, ἐμ-, συμ-, ὑπερ-, βουλευτήρ-ιο-ς, δατήρ-ιο-ς, δηκτήρ-ιο-ς, δηλητήρ-ιο-ς, δραστήρ-ιο-ς, ἐγερετήρ-ιο-ς, ἀφ-ετήρ-ιο-ς, ἐνθυντήρ-ιο-ς, δι-, ζευκτήρ-ιο-ς, ζωστήρ-ιο-ς, ἀν-ηβητήρ-ιο-ς, θελκ-τήρ-ιο-ς, θοινατήρ-ιο-ς, θρεπτήρ-ιο-ς, θυτήρ-ιο-ς, ἰκετήρ-ιο-ς, ἰλασ-τήρ-ιο-ς, εἰς-ιτήρ-ιο-ς, ἔξ-, καθαροτήρ-ιο-ς, κεντητήρ-ιο-ς, κηλητήρ-ιο-ς, κινητήρ-ιο-ς, κορυπητήρ-ιο-ς, κυβερνητήρ-ιο-ς, λυμαντήρ-ιο-ς, λυτήρ-ιο-ς, μακτήρ-ιο-ς, μαστήρ-ιο-ς, μεικτικήρ-ιο-ς, νικητήρ-ιο-ς, νυμφευτήρ-ιο-ς, οἰκητήρ-ιο-ς, κατ-, οἰωνιστήρ-ιο-ς, πανστήρ-ιο-ς seu παντήρ-ιο-ς, ἀνα-, πειστήρ-ιο-ς, ἀνα-, πενθητήρ-ιο-ς, πειστήρ-ιο-ς, πλυντήρ-ιο-ς, πολεμιστήρ-ιο-ς, πομπεντήρ-ιο-ς, προκτήρ-ιο-ς, πρα-τήρ-ιο-ς, προτήρ-ιο-ς Ion., δαντήρ-ιο-ς, περι-ρ-, σβεστήρ-ιο-ς, σεπ-τήρ-ιο-ς, σκεπαστήρ-ιο-ς, ἀνα-, σπαστήρ-ιο-ς, προ-σιατήρ-ιο-ς, στρε-βλωτήρ-ιο-ς, σπυπτήρ-ιο-ς, σωτήρ-ιο-ς, τελεστήρ-ιο-ς, φυλακτήρ-ιο-ς, χαριστήρ-ιο-ς, χρηστήρ-ιο-ς, ἐγ-χωστήρ-ιο-ς, ψυκτήρ-ιο-ς.

Quae adjectiva proxime ad nomina quae vocamus agentis in τηρ (târ Sanser., tôr Lat.) accedere nemo non videt; at non exstant saepius nomina in τηρ, exstant adjectiva in τηρ-ιο-ς, quod quidem falsae analogiae vitio vertendum. Inveniuntur autem vel maxime apud recentiores, apud Homerum nullum nisi θελκικήρ-ιο-ν legitur. Optime cum τηρ-ιο-ς suffixo in Latino sermone tôr-iu-s convenit, ut in accusatôr-iu-s, oratôr-iu-s, quaestôr-iu-s permultis aliis, quae vid. apud L. Meyerum II p. 443.

5. σμιος et μιος.

§ 29.

ἀκέ-σμιος Hes. (ἀκέσμιος, ἀκεσμός), γερά-σμιος Eur. (γέρας), ἐπιθόρ-σμιος Sextus E. (ἐπίθόρσις Hipp.), ἐρά-σμιος Aesch., σε-βά-σμιος Plut. (σέβας, σεβασμός),

βιο-θάλ-μιος hymn Ven., φυτάλ-μιος Aesch. (φυτάλιμος), ψευδάλ-μιος Hes. (ψευδάλιμος).

Quae ex -σμος aut -μος suffixis metathesi quadam orta esse recte perspexit Lobeckius prolegg. p. 99, paralipp. p. 394. Ceterum de ι-μο-ς suffixo cf. Meyerum II p. 620, de ιμ-αῖο-ς § 15.

C. ειο-ς suffixum adjungitur indeque ortum aut εο-ς aut ηιο-ς.

1. ειο-ς affigitur.

a) ad themata in ο.

§ 30.

ἀβελτέρ-ειο-ς Et. M., ἀγρ-εῖο-ς, ἀδελφ-εἰός-ς, αἰγιάλ-ειο-ς, ἀμν-εῖο-ς Theo., ἀκατ-εῖο-ς, ἀμπέλ-ειο-ς, ἀνθρῶπ-ειο-ς, ἄρκ-ειο-ς seu ἄρκι-ειο-ς, βακχ-εῖο-ς, προ-, βρότ-ειο-ς, δοῦλ-ειο-ς H., ἐλάφ-ειο-ς, ἐρίφ-ειο-ς, ἔταιρ-εῖο-ς, ἡμετερ-εῖο-ς Et. M., ἡμιόν-ειο-ς H., θύνν-ειο-ς, ἰαμβ-εῖο-ς, ἵππ-ειο-ς H., κάπρ-ειο-ς, κεράμ-ειο-ς, κεράνν-ειο-ς, κήλ-ειο-ς, κνάν-ειο-ς, κύν-ειο-ς, ληκύνθ-ειο-ς, λίθ-ειο-ς, λίν-ειο-ς Suid., λοχ-εῖο-ς, μεγαλ-εῖο-ς (μεγαλο-), μήλ-ειο-ς (ovilis), μήλ-ειο-ς (pomarius), μίλτ-ειο-ς, μοίχ-ειο-ς, νέβρ-ειο-ς, νηπί-ειο-ς, νόθ-ειο-ς, * εὐρνόδ-ειο-ς εὐρνοδεία H., οἰκ-εῖο-ς, ἀν-, φιλ-, ὄλμ-ειο-ς seu ὄλμ-εῖο-ς, ὄν-ειο-ς, ὄνείρ-ειο-ς H., παρθέν-ειο-ς, πέλ-ειο-ς Hes., ποτάμ-ειο-ς, προβάτ-ειο-ς, ῥόδ-ειο-ς, σιδήρ-ειο-ς H., στρουθ-ειο-ς, ταρτάρ-ειο-ς, τάρ-ειο-ς H., ταφ-εῖο-ς, τράγ-ειο-ς, τυμβ-εῖο-ς, ὑστάτ-ειο-ς, χάλκ-ειο-ς H., χήρ-ειο-ς, χοίρ-ειο-ς, χρύσ-ειο-ς H., χύτρ-ειο-ς, ὠκεάν-ειο-ς, παρ-

b) ad stirpes in α. ι. υ vocales nec non in consonas exeuntes.

§ 31.

ἀγχόν-ειο-ς (ἀγχόνη), ἀηδόν-ειο-ς, αἶγ-ειο-ς H., προς-άλπ-ειο-ς (* ἄλπι-, αἶ Ἄλπεις), ἕπερ-, ἀλεκτόρ-ειο-ς Synes., ἀνδρ-εῖο-ς, ἀράχν-ειο-ς (ἀράχνη), ἀρμάτ-ειο-ς, ἄρν-ειο-ς, ἄρν-εἰός-ς H., ἀρχ-εῖο-ς (ἀρχή), αὐλ-ειο-ς H. (αὐλή), προς-, βό-ειο-ς H. (βοF-), ἑπτα- H., τετρα-, ὦμο-, ἀπό-γειο-ς (γη-, quocum conferas in § 11 ἀπό-γα-ιο-ς κτέ.), ἔγ-, ἐπί-, εὔ-, κατά-, μεσό-, ἀγχι-, λεπτιό-, μελάγ-, πρός-, ὑπό-, γέ-γειο-ς Call. (fortasse ex γη-, reduplicatione adhibita, ut in βέ-βα-ιο-ς), ἀ-γέν-ειο-ς, (γένειον, γένυς), ἀρπ-, εὐ- H., λειο-,

γερόντ-ειο-ς Poll. (de quo Lob. ad Phyrn. p. 543), γιγάντ-ειο-ς (vid. Lob. l. l.), γυναικ-ειο-ς H., δεσπότη-ειο-ς (δεσπότης), δούρ-ειο-ς, (δούρ), δρακόντ-ειο-ς, ἔχι-ειο-ς (ἔχις), θήρ-ειο-ς, κλίν-ειο-ς (κλίνη), λαγώ-ειο-ς (λαγώς), λεόντ-ειο-ς, λγ-ειο-ς Opp. Heliod. (λγός), λύγκ-ειο-ς, μαντ-ειο-ς (μάντις), μουσ-ειο-ς (μουσα), νυμφ-ειο-ς (νύμφη), οἷ-ειο-ς (οἷς, δFi-), ὄμπν-ειο-ς (ὄμπνη), ὀρνίθ-ειο-ς, παιδ-ειο-ς, παρδάλ-ειο-ς (πάρδαλις), πράμν-ειο-ς H. (Πράμνη, Ἰθάκης ὕρος Eust. ad Hom. Π. λ, 638), κνανο-πρώρ-ειο-ς H. (πρωῶρα), σκόρπ-ειο-ς Orph. (σκορπίος, σπονδ-ειο-ς (σπονδή), ὕ-ειο-ς (ὑς), φοινίχ-ειο-ς, γλόγ-ειο-ς, φρεάτ-ειο-ς, χελιδόν-ειο-ς, χήν-ειο-ς.

Quo accedunt multa quae a nominibus propriis descendunt, de quibus vid. Lobeckium ad Ajacem v. 108:

Ἄγαμεμόν-ειο-ς, Αἰάντ-ειο-ς, Ἀτλάντ-ειο-ς, Ἀχερόντ-ειο-ς, Θεών-ειο-ς, Κροόντ-ειο-ς, Ξενοφώντ-ειο-ς, Πρωταγόρ-ειο-ς (Πρωτάγορας), Πυθαγόρ-ειο-ς (Πυθαγόρας), Τρωφών-ειο-ς, multa alia.

Boeoti vero ex consuetudine dialecti pro *ειος* terminatione *-ιος* usurpare solebant (de quo Ahrensus Aeol. p. 190), ut in Ἀργίο-ς, Ξενοκρατῖο-ς, Καλλιχαρτῖο-ς κτέ. pro Ἀργεῖο-ς κτλ.

Ceterum de formatione nominum in *ειος* affert nonnulla Lobeckius paralipp. p. 322 s.

§ 32.

Jam vero de *-ειος* suffixi origine ac natura instituenda est disputatio. Et tractavere hanc quaestionem Boppius III p. 428, Pottius Et. F. II 1. p. 502 et K. Z. V p. 274, Curtius Grundz. p. 556 et Stud. II p. 187 squ., Leo Meyer II p. 459, Ebelius K. Z. VI p. 210, Kuhnius ib. II p. 319, Aufrecht ib. p. 79. 210 et I p. 229, Duentzer ib. XV p. 63, Budenzius *κος* p. 30, Westphalius Griech. Grammat. p. 197 squ.

Ac hoc quidem inter omnes viros quos attuli doctissimos constat *-ειος* suffixum *-εος* terminatione esse antiquius, quare *-εος* postea demum absolvemus, deinde *-ειος* proxime ad *êja* Sanscritum suffixum (de quo Boppius Skr. Gr. p. 424) accedere; nam quod Kuhnius l. l. *ειο* ex *maja* suffixo *vaja* suffixi ope ducere quondam est ausus, vereor, ne hanc opinionem parum probabilem vir doctissimus nunc ipse abjecerit. Unum est, de quo vel maxime

licet dubitari: quaeenam ratio inter $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ suffixum intercedat et thematum Graecae linguae litteras finales. Quodsi adjectiva illa in $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ — quae supra enumeravi — plerumque ita explicantur, ut thematum quidem in o vocalis extrema ante $\iota\omicron$ suffixum in ϵ transiisse putetur, in ceteris autem stirpibus falsa illa arcessatur analogia — sic Curtio, Budenzio, aliis viris doctissimis placitum est —, vereor, ne summae exstent difficultates.

Exemplis enim supra allatis luculenter me ostendisse confido totidem fere adjectiva in $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ ad stirpes in consonas aut in $\alpha, \iota, \upsilon, \omega$ vocales pertinere, quot ad themata in o , quod quidem Pottio et Meyero ll. ll. dubitationem movit eamque haud spernendam. Ebelius autem si l. l. in $\acute{\alpha}\nu\theta\omicron-\epsilon\iota\omicron-\varsigma$ similibusque vocabulis $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ ex $\epsilon\upsilon$ aliquo suffixo quod dicimus determinativo ducere est conatus, argumentis opinionem suam parum videtur confirmasse.

Omnia haec de quibus agitur adjectiva in $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ artissime inter se sunt conjuncta ceterisque in $\iota\omicron\varsigma$ exeuntibus quasi classis quaedam singularis opposita. Neque enim forma solum, verum etiam vi ac natura a ceteris differunt: adjectivis quidem et nominibus substantivis $\iota\omicron$ suffixo factis ampla quaedam inest significandi potestas, quia quodcumque ad nomen unde derivantur aliquo modo pertinet exprimunt; adjectivis in $\epsilon\iota\omicron-\varsigma$ non item. Artius sunt cum primitivis suis connexa eoque et significatione et terminatione graviore praedita: materiem enim quae primitivi est propria significant eodem modo quo adjectiva Sanscrita in $\acute{e}ja-s$ et Latina in $\acute{e}u-s$; deinde nonnulla ampliorem induerunt vim. Quare Duentzer l. supra laud. adjectiva in $\iota\omicron-\varsigma$ et $\epsilon\iota\omicron-\varsigma$ plane separanda esse censet. Rectissime. Nam accedit, quod jam exstant, ut antea (§ 19) exposui, adjectiva, quae ex o vocali thematum finali et $\iota\omicron$ suffixo consociatis propriam quandam acceperunt significationem, nomina dico in $o\iota\omicron-\varsigma$. An verisimile videtur dupliciter esse $\iota\omicron$ suffixum cum thematibus in o conjunctum? et ita quidem, ut duae classes inter se plane diversae in $o\iota\omicron-\varsigma$ et $\epsilon\iota\omicron-\varsigma$ inde sint ortae? Quo accedit, quam fuerit cum omnium Indogermanicarum, tum Graecae linguae proprium a sive o litteram thematum finalem ante $\iota\omicron$ suffixum elidi. His causis permotus o vocalem ante $\epsilon\iota\omicron$ suffixum — sicut ante $\iota\omicron$ — elisam esse arbitror, $\epsilon\iota\omicron$ autem quasi sui juris

suffixum cuilibet themati adjunctum, cui sententiae — id quod, postquam haec scripseram, animadverti — proxime accessit Westphalius l. l.

Restat, ut quae in linguis respondent consanguineis probemus exemplis: et in Sanscrita quidem mâh-êja-s (terrenus a mahî, terra), âh-êja-s (anguinus, ab ahi), pâurush-êja-s (humanus, a purusha), âtr-êja-s (Atris filius). In linguis vero Italicis aija illud antiquum — unde êja Sanscritum est ortum — plerumque jam in *ëo* transit, ut in pic-*ëu*-s, argent-*ëu*-s (ab argento), arbut-*ëu*-s (arbuto-), corpor-*ëu*-s aliisque. At nonnunquam, praesertim in nominibus patronymicis -âius, *ëius* seu *êjus*, aeus, *ëus* terminationes sunt servatae, de quibus postea (§ 38) erit disputatio.

2. *eo-s* adjungitur

a) ad themata in *o*.

§ 33.

ἀδελφ-εός H., ἀργύρ-εο-ς H., -οῦς, βρότ-εο-ς H., δαφουιν-εός H., πολυ-δένδρ-εο-ς H., κεράμ-εο-ς, κήλ-εο-ς H., κρόκ-εο-ς, κνάν-εο-ς H., λίθ-εο-ς, λίν-εο-ς, λοχ-εός Hesiod., μαρμαίρ-εο-ς H., μολίβδ- seu μολίβδ-εο-ς, μολιβοῦς Zonar., νηπί-εο-ς, προβάτ-εο-ς, ξόδ-εο-ς, σιδῆρ-εο-ς H., -οῦς, ταύρ-εο-ς, τράγ-εο-ς, ἰάλ-εο-ς, -οῦς (ἰελοῦς reprobandum videtur), χάλκ-εο-ς H., -οῦς, παγ- H., χοίρ-εο-ς H., χρῦς-εο-ς H., -οῦς, παγ- H., χύτρ-εο-ς.

Quo accedunt nonnulla in -*eoῦς*, quae neque Lobeckius elem. path. I p. 519 et ad Phryn. p. 147 satis illustravit neque ego illustrare me posse confido:

ἔρεοῦς, κερამεοῦς, χυτρεοῦς.

b) ad stirpes in consonas aut *a. i* vocales terminatas.

αἶγ-εο-ς H., ἀνόρ-εο-ς Soph. frg. apud Hes. (ἀνερ-), ἄγ- Aesch., ὑπερ-ηνόρ-εο-ς Theo. (quocum cf. ἵπ-ηνέμ-ιο-ς ab ἀνεμ-), βό-εο-ς H. (βοF-), ὠμο-, δουράτ-εο-ς H., ἐτ-εός H. (quod ad sat Sanscritum aliquod participium, unde sat-ja-s, recte refert Curtius p. 195 squ.), θυρ-εός H. (θύρα), κίων-εο-ς, κτιδ-εο-ς H. (κτίς, plerumque ἱ-κτίς, de quo Curtius p. 374 squ.), κύν-εο-ς H., λεόντ-εο-ς, νεκτάρ-εο-ς H., οῦ-εο-ς (ὄφι-), ὕρνιθ-εο-ς, παρδάλ-εο-ς (παρ-

δαλι-), πορφύρ-εο-ς Η. (πορφύρα), -οῦς, φλόγ-εο-ς, φοινίκ-εο-ς, χήν-εο-ς, χιόν-εο-ς, χελιδόν-εο-ς.

Quo addam nonnulla in εος, quae tamen ιο suffixo ex thematibus in -εσ- formata credas:

ἐπιτήδεο-ς (ἐπιτηδεσ-), κήδεο-ς Η., (κηδεσ-), τέγεο-ς Η. (τεγεσ-), εὐ-τείχεο-ς Η. (τειχεσ-), τέλεο-ς (τελεσ-),

quae jure ac merito jam in § 7 sunt allata.

§ 34.

Aeoles vero Asiani in nominibus derivatis pro εο-ς habebant ιο-ς, de quo vid. Ahrensium Aeol. p. 79 squ., itemque Dorienses nonnulli, quod idem demonstravit Ahrensius Dor. p. 121. Sic legimus χρύσιος, χάλκιος, μαρμαίριος, φλόγιον, πορφυρίαν, χάλκισαι, κνίαισαι κτέ. apud Alcaeam, Sapphonem, Theocritum poëtas, φοινίκισαι apud Epicharmum, ἀργυρίαν apud Timocreontem, χαλκίοικος in dialecto Laconica ac deinde saepius ex Ahrensii conjectura. At non carebant εο-ς suffixo Aeoles aut Dorienses.

εο-ς autem suffixum ex ειος esse debilitatum, nemo est qui neget, nisi quod Roediger de compos. p. 41 non probabile putat suffixum tam ponderosum jam antiquis temporibus — et invenitur εο-ς paulo frequentius, quam ειος apud Homerum — corripì potuisse, de quo Curtius K. Z. II p. 155 et Grzdzge p. 556 et Duentzer K. Z. XV p. 63. His cum adjectivis in εο-ς optime consentiunt adjectiva Latina in ëu-s, ut ebor-ëu-s, ferr-ëu-s (a ferro-), sider-ëu-s, per multa alia, quae vid. apud L. Meyerum II p. 463.

c) εο-ς cum aliis aut elementis aut suffixis conjunctum affigitur.

α. α-λεο-ς.

§ 35.

ἄζα-λέο-ς Η. (ἄζα-), ἀιθ-α-λέο-ς (ἄιθαλος), αἶμα-λέο-ς (αἶματ-), ἀργαλέο-ς Η., ἀρπαλέο-ς Η. (ἀρπαγ-), ἀτασθ-α-λέο-ς (ἀτάσθαλος), ἀν-α-λέο-ς (ἀνο-), ἀνσ-ι-α-λέο-ς (ad ἦως pertinet, de quo Curtius p. 371), ἀνχα-λέο-ς Xen. (ἀνχα-), ἀνχμα-λέο-ς (ἀνχμα-), βραγχα-λέο-ς (βραγχο-), βρυχαλέο-ς Greg. Naz., γηθ-α-λέο-ς (γηθο-), γηρα-λέο-ς Aesch. (γηρασ-), γυρ-α-λέο-ς (γυρο-), δαιδ-α-λέο-ς Η. (δαιδαλο-),

δειμα-λέο-ς (δειματ-), δεισα-λέο-ς Clem. Al. (δεισα-), διψα-λέο-ς
 (διψα-), έρευνθαλέο-ς Nonn., εὐγμα-λέο-ς (εὐγματ-), έφθ-α-λέο-ς
 (έφθο-), έψαλέο-ς Nonn., ήγαλέο-ς Et. M., ήθα-λέο-ς Oppr., ήκα-
 λέο-ς Hes. (ήκα-), θαμβ-α-λέο-ς (θαμβεσ-), θαρσ-α-λέο-ς H. (θαρ-
 σεσ-), θηγαλέο-ς Anth. (θηγάνεο-ς Hes.), θηπαλέο-ς, ίκμα-λέο-ς Oppr.
 (ίκμαδ-), ίππα-α-λέο-ς Oppr. (ίππο-), ίσχαλέο-ς H., ίσχυαλέο-ς Eust.,
 καγκα-λέο-ς Hes. (καγκανέο-ς Man.), καμπα-λέο-ς Hes., καρφ-α-λέο-ς
 H. (καρφεσ-), καρχαλέο-ς H., καναλέο-ς Hes., κερδ-α-λέο-ς H. (κερδεσ-),
 κερχαλέο-ς seu κερχν-ά-λεο-ς Hipp. (κερχνεσ-), κνισσα-λέο-ς (κνισσα-),
 κονισαλέο-ς Nonn. (κονίσαλος), κραμβ-α-λέο-ς (κραμβεσ-), κρυμ-α-
 λέο-ς (κρυμο-), κρυφα-λέο-ς (κρυφα-), λεπτι-α-λέο-ς H. (λεπτιο-),
 λευγαλέο-ς H., ληκ-α-λέο-ς Luc., λημα-λέο-ς Luc. (λημα-), λιμ-α-
 λέο-ς Hes. (λιμο-), λυσσα-λέο-ς (λυσσα-), μυδα-λέο-ς H. (μυδ-ά-ω),
 νηγαλέο-ς Suid. (cf. νηγάλιος Aesch.), νηχαλέο-ς, νουσαλέο-ς Nonn.
 (νοσο-), νυσιαλέο-ς Hes. (νύσταλος), όζ-α-λέο-ς Anth. (όζο-), όδμα-
 λέο-ς (όδμα-), οίδα-λέο-ς (οιδ-ά-ω), όκναλέο-ς Nonn., όπτι-α-λέο-ς
 H. (όπτιο-), ότρα-λέο-ς H. (quocum cf. ότρο-η-ρό-ς), πεινα-λέο-ς
 (πεινα-), πενθ-α-λέο-ς (πενθεσ-), πενιχρο-α-λέο-ς (πενιχρο-), πι-α-
 λέο-ς (πίων), πορδα-λέο-ς Luc. (πορδα-), πτοα- seu πτοια-λέο-ς
 Oppr. (πτοα- s. πτοια-), ρευστι-α-λέο-ς (ρευστός), ριγ-α-λέο-ς (ριγ-η-
 λό-ς), ρυσ- seu ρυσσ-α-λέο-ς (ρυσσο-), ρωγαλέο-ς H., ρωμα-λέο-ς
 (ρωμα-), σημα-λέο-ς (σηματ-, quod reprobat Lob. prolegg. p. 102),
 σιγα-λέο-ς (σιγα-), σκαπταλέο-ς Herodi., σμερδαλέο-ς H., στυγν-α-
 λέο-ς Anth. (στυγνό-ς), ταρβ-α-λέο-ς (ταρβεσ-), τινθ-α-λέο-ς Nonn.
 (τινθο-), τρηχαλέο-ς Anth., ύδα-λέο-ς (ύδατ-), ύπν-α-λέο-ς (ύπνο-),
 φοιτα-λέο-ς (φοιτ-ά-ω), φρικα-λέο-ς (φρικα-), φνζα-λέο-ς (φνζα-),
 ψευδ-α-λέο-ς Nonn. (ψευδεσ-), ψωρα-λέο-ς (ψωρα-), χιραλέο-ς Hes.,
 ώκα-λέο-ς Hes. (ώκα-).

His de adjectivis copiosissime disputavit Lobeckius prolegg. p. 99 squ., deinde Leo Meyer II p. 584, Pottius II¹. p. 503. 603, Duentzer K. Z. XV p. 64, imprimis vero Curtius, de adj. Graec. et Lat. L litterae ope formati.

Nomina illa in α-λεο-ς — octoginta circiter exstant — maxime poëtarum in eis que cum Homeri tum Nonni fuisse propria, deinde Hippocratis et eorum qui serius florebant auctorum Lobeckius I. supra laud. nos docet. Et poëtarum quidem usui frequentissimo

tribuendum videtur, quod his in adjectivis tribus syllabis producta antecedit oportet, quam legem eruit Lobeckius. Quodsi α - $\lambda\epsilon\omicron$ - ς suffixum inprimis a poetis, qui recentioris sunt Graecitatis, est adhibitum, mirum non est formas nonnullas haud faciles esse explicatu, mirandum vero, quod jam apud Homerum vel maximae exstant his in adjectivis interpretandis difficultates. Pertinet autem α - $\lambda\epsilon\omicron$ - ς terminatio ad $\lambda\omicron$ suffixum — ut recte judicavere Curtius ac Pottius ll. ll. —, artius vero cum α - $\lambda\iota\omicron$ - ς ceterisque in $-\lambda\iota\omicron$ - ς terminationibus (de quibus supra [§ 25] dixi) cohaeret: hoc interest, quod vocalis suffixo antecedens, quam ad themata supra retuli, in adjectivis in $\lambda\iota\omicron$ - ς exeuntibus valde est ambigua, in nominibus autem in $\lambda\epsilon\omicron$ - ς firmissima. Namque in illa classe α . ϵ . η . ω reperiuntur vocales, in hac nil nisi α ; quo factum est, ut α - $\lambda\epsilon\omicron$ - ς quasi sui juris suffixum intelligeretur et cuivis affigeretur themati idque saepe liberius. Optime quidem $\lambda\epsilon\omicron$ - ς suffixum ad themata in α adjungitur, ut in $\theta\omega\mu\alpha$ - $\lambda\acute{\epsilon}\omicron$ - ς , dein vero $\omicron$ finalis ante α - $\lambda\epsilon\omicron$ - ς exploditur, tertio denique loco stirpes in consonas terminatae jacturam faciunt interdum syllabae extremae: sic a $\theta\alpha\rho\sigma\epsilon\sigma$ - $\theta\alpha\rho\sigma$ '- α - $\lambda\acute{\epsilon}\omicron$ - ς , ab $\acute{\upsilon}\delta\alpha\tau$ - $\acute{\upsilon}\delta$ '- α - $\lambda\acute{\epsilon}\omicron$ - ς $\kappa\tau\acute{\epsilon}$.

Sed jam de $\lambda\epsilon\omicron$ - ς suffixi origine ac ratione instituenda est disputatio. Ac L. Meyer quidem l. l. $\lambda\epsilon\omicron$ - ς ab antiquo quodam $\lambda\epsilon\iota\omicron$ - ς , quod non jam exstat, suffixo ducit comparatque lĕju-s Lat., ut in leg-u-lĕju-s et locut-u-lĕju-s ac leija Got. in undar-leija- (infirmus), Curtius non item; confert enim v. d. l. l. adjectiva Latina in u-leu-s et i-li-s, ut caer-u-leu-s, ac-u-leu-s, ster-i-lis (de quibus cf. § 25) eoque $\lambda\epsilon\omicron$ - ς ex la et ja suffixis consociatis repetere videtur, sicut $\lambda\iota\omicron$ - ς , quod idem ex la et ja seu l'ja ortum esse nemo non videt; ceterum de j spirantis et ϵ vocalis condicione conferas Curtium Grdzge p. 554 sequ. Harum opinionum utri assentiar, dubito; sed habet Meyeri sententia, quo commendetur.

Quam vero aliam de α - $\lambda\epsilon\omicron$ - ς terminatione proposuit Pottius l. l. conjecturam, qua $\alpha\lambda\epsilon\omicron$ - ς ab $\acute{\alpha}\lambda\acute{\epsilon}\varsigma$ (confertus) ducit vocabulo, mittamus.

§ 36.

β. -δεο-ς seu -δοῦς.

ἀδελαφ-ί-δεο-ς (ἀδέλαφο-), -δοῦς, ἀνεψια-δοῦς, θυγατρ-ί-δεο-ς (θυγατερ-), -δοῦς, τηθ-αλλα-δοῦς Com. (τηθελλαδοῦς Herodi. π. μονήρ. λέξιως p. 21), νί-δοῦς seu νί-δοῦς.

De his videas Lobeckium ad Phryn. p. 299 et prolegg. p. 350, Pottium Et. F. II 2. p. 884, Curtium Grdzge. p. 579, qui recte has formas mihi explicare videtur: ducit enim in δεο-ς eodem modo quo in διο-ς (de quo vid. §§ 3. 23. 24) δ litteram ex parasitica quadam ratione, qua δ ante j procreari soleat, comparatque cum δεο suffixo διο Graecum, ja Sanscritum, io Latinum. Unde apparet δεο-ς in hanc de ειο-ς et εο-ς disputationem non cadere; sed quo alio referam, nescio.

γ. -νεο-ς.

ἐλα-ῖ-νεο-ς H. (ἐλάϊνο-ς), εἰρ-ί-νεο-ς Herod. (εἴριον), ἐρ-ί-νεο-ς Hipp. (ἔριον), ἐ-ρί-νειός-ς Hesiod., ἐρί-νειός-ς H., λα-ῖ-νεο-ς H. (λά-ῖ-νο-ς), ὄφι-ό-νεο-ς Opp. (ὄφι-), φηγ-ί-νεο-ς (φῆγ-ι-νο-ς), -οῦς.

Nomina haec pauca in νεο-ς ad νο suffixum spectare, sicut ea in λeo-ς ad λο liquet; dubium, utrum νεο-ς ex νειο-ς sit ortum (cf. ἐρνεϊός et ἐρνεός), an ex na et ja suffixis conjunctis. Atque illud quidem ex linguae Latinae adjectivis in -neū-s conjicias, ut ex salig-neu-s, angui-neu-s, ilig-neu-s, ebur-neu-s aliisque, de quibus Leo Meyer II p. 464; hoc autem Lituanicis quibusdam formis probatur, ut auks-i-ni-s (pro *auks-i-nia-s) ab auksinas (aureus), jōwar-i-ni-s (pro *jōwar-i-nia-s, fagineus) ab jōwaras (fagus), sidabr-i-ni-s (argenteus) a sidabrinas, permultis aliis, de quibus Boppius III p. 231 squ.

δ. reliqua.

ἀνδρο-ό-μεο-ς H. singulare prorsus invenitur; μεο-ς vero suffixum cum maja-s Sanscrito (cf. ajas-maja-s, aheneus) recte comparant Aufrecht K. Z. II p. 79 et Kuhnus ib. p. 319.

ἀργ-ί-γεο-ς H. (ἄργ-υ-φο-ς), quod Curtius p. 163 ἀργί-γεο-ς

describit ac *φε* syllabam a rad. *φα*, *φαίνω* ducit; mihi vero *φεος* ita a *φο-ς* repetendum videtur, ut *νεο-ς* a *νο-ς*, *λεο-ς* a *λο-ς*.

συ-φ-εός H. et *συ-φ-ειός* H. ex *συ-φ-ειός ducit Savelsbergius K. Z. VIII p. 407, de quo Curtius p. 549.

3. *ηο-ς* affigitur.

§ 37.

a) ad themata in *α*.

ἀμαρνή-ϊο-ς Nonn., *ἀρχή-ιο-ς* Herod., *βορή-ιο-ς* Her., *γενεθλή-ιο-ς*, *γαιή-ιο-ς* (*Γαίή-ιο-ς* Hom. Od. η, 324), *ποιμνή-ιο-ς* H., *ταφή-ιο-ς* H., *ψυχή-ιο-ς* Luc.

b) ad themata in consonas.

α. ex productione quae vocatur suppletoria.

ἀρήιο-ς H. Alc. (*Ἀρεσ-*), *βασιλήιο-ς* H. (*βασίλεF-*), *χαλκήιο-ς*¹⁾ H. (*χαλκεF-*).

Quo proxime accedunt nonnulla, quae a thematibus in *υ* descendunt:

προ-αστήιο-ς (*ἄστυ*, *ἄστεF-*), *δορήιο-ς* Theoph. (*δόςυ*), *λιγήιο-ς* Opp. (*λιγύς*).

β. insolentius.

ἀνδρ-ήιο-ς Her. (*ἀνδρέϊο-ς* Aeol. Theo., de quo Ahrensius p. 105), *γυναικ-ήιο-ς* Her., *μεροπ-ήιο-ς* Opp., *παιδ-ήιο-ς*, *τρι-ποδ-ήιο-ς*, *ὕμεν-ήιο-ς*.

c) ad stirpes in *ο*.

ἀνθρωπ-ήιο-ς Her., *ἐταιρ-ήιο-ς* Her., *θαλαμ-ήιο-ς*, *θε-ήιο-ς* Bion, *ἰρ-ήιο-ς*, *κεραμ-ήιο-ς*, *κουρ-ήιο-ς*, *κροκ-ήιο-ς*, *λοισθ-ήιο-ς* H., *οϊκ-ήιο-ς* Her., *ξεν-ήιο-ς* H., *ξυν-ήιο-ς* H. (a *ξυνός* Ion.), *παρθεν-ήιο-ς* Pind., *ποταμ-ήιο-ς*, *πιτολεμ-ήιο-ς* H., *σιμβλ-ήιο-ς*.

Quo addenda sunt nomina, quae vocamus propria:

Ἐρωπή-ιο-ς (*Ἐρώπη*), *Φοινικ-ήιο-ς*, *Καδμ-ήιο-ς* (*Καδμο-*), *Φοιβ-ήιο-ς* (*Φοιβο-*), alia permulta.

Est igitur *ηο-ς* terminatio Ionum maxime propria in eisque

¹⁾ Vid. Ebelium K. Z. IV p. 158.

Homeri et Herodoti (cf. Bredowium de dialecto Herodotea p. 177 sequ.), sed Aeolum quoque Alcaei et Theocriti (Ahrensius Aeol. p. 230) et Cretensium (Ahr. Dor. p. 192).

§ 38.

Disputavere de $\eta\iota\omicron\varsigma$ Lobeckius prolegg. p. 471 squ., Ebelius K. Z. IV p. 159, ib. VI p. 210, Pottius Et. F. II 1. p. 503, Leo Meyer II p. 458, Kuehner Ausführl. Gramm. 2. I p. 195, Curtius Studien II p. 187 squ., Brugmannus ib. IV p. 169. 180.

Ac prima quidem classis, quam supra (§ 37) enumeravi, facillime absolvitur: α thematum ultima vocalis in η , litteram Jadi dialecto acceptissimam, ante $\iota\omicron$ suffixum mutatur, quod L. Meyero (II p. 459) quoque visum est.

Alteram autem classem ex productionis suppletoriae legibus esse formatam unicuique liquet, qua de re Ebelius l. l. et Brugmannus p. 169. Veniamus ad majora.

Derivantur enim a thematibus in o et in consonas terminatis adjectiva $\eta\iota\omicron\varsigma$ suffixi ope, quibuscum nomina in $\epsilon\iota\omicron\varsigma$ ab eisdem stirpibus ducta optime conveniunt: sic $\gamma\upsilon\nu\alpha\iota\chi\text{-}\epsilon\iota\omicron\varsigma$ et $\gamma\upsilon\nu\alpha\iota\chi\text{-}\eta\iota\omicron\varsigma$, $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\text{'-}\epsilon\iota\omicron\varsigma$ et $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\text{'-}\eta\iota\omicron\varsigma$ mirum quantum inter se consentiunt; sed quemadmodum ex $\epsilon\iota\omicron\varsigma$: $\eta\iota\omicron\varsigma$ ducamus, valde dubium.

Quodsi in lingua quidem, quam Indogermanicam vocamus, j spirans in nominibus formandis derivandisque fuit usitatissima — id quod ex linguis cognatis, inprimis ex Sanscrita elucet —, a Graecis autem eadem littera, cujus vestigia diu latuerint, plane deleta et exstincta est, nihil mirum videtur, quod in suffixis Graecis percensendis quaestionibus saepe occurrimus difficillimis. Quas saepe ita Curtius expedivit, ut in jod spirantis naturam ac rationem acutissime inquireret, eoque et suffixa, quibus δ inest littera, praeclarissime illustravit et ad $\eta\iota\omicron\varsigma$ suffixi naturam explicandam plurimum profecit. Censet enim vir doctissimus l. l. i vocali vim aliquam inesse vicinas producendi vocales idque exemplis et ex lingua Sanscrita et ex linguis Italicis petitis probare studet. Rectissime Equidem productionem istam suppletoriam esse opinor eamque ita acceperim.

Initium ab antiquissima ejus de quo agitur suffixi forma videtur capiendum eoque ad * aija Indogerm., cui êja Sanscritum optime respondet, revertendum. Hoc igitur * aija suffixum in * εἶο Graecum et aijo Italicum videtur transiisse, quod Osci in Pomp-aia-ns, mefit-aia-is, Mar-aie-is¹⁾ servavere; tum vero in Graeco quidem sermone jod spirans ita evanuit, ut aut diphthongum antecedentem produceret — unde ηιο-ς — aut nulla prorsus relinqueret vestigia — unde ειο-ς; apud Italos autem eadem j spirans est ejecta, quo An-aiu-s Lat., pern-aia-f et pustn-aia-f Umbr. nec non Pomp-êiu-s seu Pomp-êju-s, Ann-êju-s (in quibus êius ex âius est debilitatum) videntur referenda. Postremo denique i quoque vocalis est extincta itaque ηο-ς ex ηιο-ς (Λύκηος Lac., πέληα similiaque apud Ahrensium Dor. p. 163), εο-ς ex ειο-ς, êu-s nec non ëu-s ex êius s. êjus sunt orta.

---

1) De quibus aliter judicat Corssen *Ausspr.* I 2. p. 303 squ.

GODOFREDUS FRIDERICUS ALY
DE VITA SUA.

Natus sum Magdeburgi pridie Id. Februar. a. h. s. LII patre Edvardo Augusta matre de gente Huhn, quibus adhuc viventibus gaudeo quam maxime. Fidei sum evangelicae addictus. Litterarum rudimentis imbutus gymnasium adii regium cathedrale, quod Magdeburgi tunc v. ill. Wiggerto, deinde v. ill. Horkelio rectoribus florebat, nunc v. ill. Wicherto floret. A. LXIX maturitatis testimonium adeptus Bonnam petii ibique per duo semestria vv. ill. Jahnio, Usenero, Bergkio, Bernaysio, Hillero philologis, Schaefero et de Sybelio historicis, Meyero philosopho operam dedi. Tum Lipsiam me contuli, ubi per tria semestria vv. ill. Ritschelium, G. Curtium, Langium, Zarnckium, Brockhausium, Ecksteinium nec non Ahrensiu audiui; per duo autem semestria seminario regio philologico sodalis ordinarius eram adscriptus; inprimis vero studiis grammaticis operam navavi eoque societatis, quae v. ill. G. Curtio regente laetissime floret, socius fui. Postremo Berolinum migravi ac per duo semestria scholis usus sum vv. ill. Kirchhoffii, Huebneri, E. Curtii, Hauptii.

Quibus omnibus viris illustrissimis humanissimis gratiam habeo quam maximam semperque habebo.

LIBRARY OF CONGRESS

0 003 035 412 6

